

החוג לחינוך שנה"ל תשע"ז

חוג לימודים לתואר B.A. (במסלולים חד-חוגי ודו-חוגי)

ראשת החוג: ד"ר עפרה ולטר

חברי הסגל האקדמי:

פרופסור מן המניין:

פרופ' שמואל שמאי.

פרופסור חבר:

פרופ' מוסטפא עבאסי, פרופ' אביהו רונן, פרופ' יאיר זלטנרייך.

מרצה בכיר:

ד"ר אמיר גולדשטיין, ד"ר תמר הגר, ד"ר עפרה ולטר, ד"ר יוחאי עתריה,
ד"ר איילת שביט, ד"ר שרון שניר, ד"ר עירית ששון.

מרצה:

ד"ר קרוליין גוטמן, ד"ר אלון גולדברג, ד"ר מרינה גורושיט, ד"ר יערה גיל
גלזר, ד"ר נילי גל-ים, ד"ר ירון יגיל, ד"ר שירי פרלמן-אבניאון, ד"ר יונתן
קסלר, ד"ר ענת רביב.

סגל עמית:

ד"ר משי משה אורי, ד"ר עומר הורוביץ, ד"ר אדם ויילר גור אריה, ד"ר
אלכס זיבנברג, ד"ר שי מנשה.

מורה בכיר:

גבי סימה גולדפרב-ריבלין, גבי שרון חי.

מורה:

ד"ר ענת בן-גל, גבי ויויאנה מלמן, ד"ר מרסל עמאשה.

מורה משנה:

גבי נגה גולדרינג, גבי מיכל דורון, מר עופר זילברברג.

מורים מן החוץ:

מר צביקה אופיר, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר אסנת ארבל, גבי אריאל ליאור, ד"ר סמי בהט, ד"ר רוני ברגר, גבי ברזילי שחם יסמין, מר שגיב בר ששת, עו"ד תמר גוטגולד כהן, ד"ר גלעד גולדשמיט, ד"ר יעל גרינשטיין, ד"ר דהאן אורלי, גבי הגר דורנאי, פרופ' יובל דרור, ד"ר ורד האס, גבי דורית דרור הדר, גבי רוני היינבך, ד"ר ליאור המאירי, ד"ר בתאל חזן-לירן, גבי הודיה חיוט, מר יעקובי יונתן, ד"ר יוסי יפה, ד"ר טל ישראלי, ד"ר עידו ליברמן, ד"ר גיל מאור, מר רוני מאירוביץ, ד"ר לאה מרזל, מר רגב נתנזון, גבי תופאחה סאבא, ד"ר נורית פז, ד"ר ענבל פלג קוריאט, גבי דנה צורי, ד"ר עדנה קלו ליבנה, מר יואב קרייס, ד"ר נירית קרני ויזר, ד"ר רובי רוגל, ד"ר דפנה שגיב רייס, ד"ר חיים שקד, גבי רויטל תמרי.

תוכן הקובץ

1-8.....	מטרת הלימודים וחובות חוג.....
9.....	המוקד לחינוך מיוחד.....
10-11.....	המוקד ללקויות למידה.....
12-13.....	המוקד לשילוב אמנויות.....
14-15.....	המוקד לחינוך חברתי.....
16-17.....	המסלול לסיוע ולשיקום.....
18-36.....	מבנה תכניות הלימודים עפ"י מוקדים.....
81-37.....	תקצירי הקורסים.....

מטרת הלימודים

כל העוסק בחינוך נוטל על עצמו שליחות מרצון. על כן מציב החוג לחינוך לעצמו שתי מטרות משולבות: הענקת כישורים אקדמיים איכותיים לבוגריו, והקניית מטען ערכי-חברתי שיאפשר להם לתרום מכישוריהם לקידום חברתי ותרבותי במדינת ישראל ובגליל בפרט. רוח זו הביאה תמיד אל החוג סטודנטים רבים מהגליל ומחוץ לו, בני קהילות ותרבויות מגוונות, שמכנה משותף של סקרנות אינטלקטואלית יחד עם מחויבות חברתית ובסיס ערכי מאחד ביניהם.

במישור האקדמי אלה הן מטרותינו:

1. הענקת ידע עדכני ונרחב באושיות החינוך ובפרט בתחומי ההתמחות של החוג.
2. יצירת יכולת התמודדות במישור האנליטי והסינתטי עם גישות מקצועיות קונבנציונליות ואלטרנטיביות.
3. הקניית הבנה ושליטה בשיטות ובטכניקות מחקר כמותניות ואיכותניות חדשניות.
4. חידוד היכולת ליצור אפליקציות בין תיאוריות למציאות, ובדרך זו לתת מענה מדעי הלכה למעשה לסוגיות חינוכיות.
5. טיפוח חוקרים פוטנציאליים, תוך גירוי הסקרנות האינטלקטואלית והבאת הסטודנטים ליכולת של ביצוע מחקר עצמאי.

במישור הערכי-חברתי חרטנו על דגלנו את המטרות הבאות:

- עיצוב דמות של מחנך, דהיינו אדם שערכי החינוך טבועים וחקוקים בלבו, ושהחינוך הוא בעבורו צורך להגשמה עצמית ולא רק מלאכה.
- הכשרת אנשי חינוך שפניהם נשואות אל הקהילה. בגליל רב הפנים תפקידו של איש החינוך מתבצע בלב אוכלוסייה הטרוגנית ונועד לחזק לכידות פנימית ומודעות עצמית פנים-קהילתית, אך במקביל להוביל למגע ולחיבור בין קהילות שונות.
- הכשרת אנשי חינוך בעלי זיקה חינוכית ומחקרית תוך מתן בסיס תיאורטי מעמיק בתחומי החינוך לאנשים המעוניינים להמשיך ללימודים לקראת תארים מתקדמים או ללימודי תעודה.

החוג בנוי מארבעה מוקדים ומסלול המציעים התמחויות ספציפיות. בהגדרת תחומי ההתמחות עמדו מול עינינו הצרכים המבוקשים בסביבה הגלילית, כמו גם הסביבה הישראלית בכללותה. אלה הם המוקדים:

1. **חינוך מיוחד**- המוקד עוסק בהקניית ידע בשדה רחב של צרכים חינוכיים בקרב אוכלוסיות במצבי חיים מיוחדים: פשיעה, בעיות התפתחות, חולי, מוגבלות תפקודית ועוד. הכשרתם של ברי סמכא בתחומים הללו בכלל ובפריפריה בפרט היא צורך חיוני.
2. **לקויות למידה**- המוקד מקנה ידע במגוון רחב של לקויות שונות כגון דיסלקציה או דיסקלקוליה כמו כן מתייחס לקבוצת הפרעות מגוונות, המתבטאת בקשיים משמעותיים ברכישת השפה הדבורה, בקריאה, בכתבה, בהמשגה ובשימוש ביכולות מתמטיות, ועוד.
3. **שילוב אמנויות בחינוך**- המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית-חינוכית-פסיכולוגית. כמו כן, המוקד עוסק בשילוב בין אומנויות שונות במסגרות השונות של החינוך.
4. **חינוך חברתי**- מטרתו של המוקד הינו לעצב אנשי חינוך שיהיו בעלי כישורים אקדמיים נאותים להוביל מהלכים חינוכיים שיגבירו זהויות ומודעויות במערכות החינוך השונות הפורמליות והבלתי-פורמליות.
5. **מסלול סיוע ושיקום**- מטרת המסלול להכין סטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות ולחשוף אותם לידע רלוונטי מתחום החינוך המיוחד, הפסיכולוגיה, האמנות ושילוב האמנויות בחינוך באופן המשלב המשלב פיתוח יצירתיות וכלי חשיבה מגוונים.

לצד ארבעת המוקדים והמסלול פועל מערך של לימודי שדה, שעניינו הוא הממשק שבין התיאוריה לשדה. הוא מפגיש סטודנטים עם מצבי שטח בתחום התמחותם, ובכך משלב כמה מהמטרות האקדמיות והערכיות-חברתיות שהוצגו לעיל. שילוב זה בין לימודי השדה והלימודים התיאורטיים מקנה בסיס משמעותי וחשוב ללימודי תואר שני בחינוך או בתחומים אחרים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה, ברמה הנדרשת על ידי החוג.

ציון עובר בקורסים בחוג לחינוך

ציון עובר בכל הקורסים בחוג לחינוך הינו ציון 60.

תנאי המעבר משנה א' ל-ב'

סטודנט המבקש לעלות לשנה ב' חייב לעמוד בציון ממוצע של 75 לפחות בכל הקורסים של שנה א'. כמו כן, סיום כל קורסי החובה של שנה א' בציון עובר 60 ולסיים את חובות האנגלית לשנה א' (רמת בסיסי לפחות).

סטודנט ממסלול / תכנית אחרת הרוצה לעבור לחוג לחינוך חייב להציג ממוצע ציונים 80 לפחות (בצבירה של 24 נ"ז לפחות).

בנוסף - כפופים הסטודנטים לתנאי הקבלה ולדרישות האקדמיות של כל מוקד, כפי שהללו מפורטים בהמשך.

תנאי המעבר משנה ב' ל-ג'

סיום כל קורסי החובה של שנה ב' בציון עובר 60, ציון ממוצע משוקלל של 75 לפחות וסיום חובות האנגלית.

תכנית הלימודים

החוג מציע לתלמידיו שלושה מסלולי לימוד: המסלול הדו-חוגי, המסלול החד-חוגי ומסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך. במסלול הדו-חוגי לומדים הסטודנטים 60 נקודות זכות (נ"ז) בחוג לחינוך, במקביל ל-60 נ"ז (לפחות) בחוג נוסף. במסלול החד-חוגי מותנית קבלת התואר בצבירה של לפחות 120 נ"ז בחוג לחינוך. במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך מותנית בצבירה של 108 נ"ז בחוג לחינוך ובנוסף 12 נ"ז בקורסים במכון לאמנויות.

הבחירה בין המסלולים נעשית בדרך כלל עם הקבלה לשנה א', אך ניתן גם לעבור ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי בסוף שנה א'. הקבלה למוקד מסוים מותנית בעמידה בתנאי הקבלה למוקד המבוקש, ותלויה גם במספר המבקשים להתקבל אליו, שכן בחלק מהמוקדים יש הגבלה של מספר הלומדים.

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים וליידע על כך את הסטודנטים.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

30 נ"ז (בסך הכל) בלימודים כלליים (דיסציפלינריים ומתודולוגיים) בחוג (מבואות וכו').
30 נ"ז בשנים א', ב' ו-ג', בלימודי המוקד שאליו שובץ הסטודנט.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

30 נ"ז קורסי חובה כלל חוגיים בחוג לחינוך.
8 נ"ז בחירה כלל חוגית.
80 נ"ז בלימודי 2 מוקדים.
2 נ"ז מהחוג ללימודים רב-תחומיים במסגרת חובת הלימוד של קורס רוח כלל-מכללתי.

תכנית הלימודים במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך

לימודים חובה כלליים בחוג לחינוך : 30 נ"ז
2 נ"ז מהחוג ללימודים רב-תחומיים במסגרת חובת הלימוד של קורס רוח כלל-מכללתי.
קורסי חובה של המוקד לשילוב אמנויות : 32 נ"ז
קורסי חובה של המוקד לחינוך מיוחד : 28 נ"ז
לימודי אמנות מעשית : 12 נ"ז (300 שעות אמנות)
קורסי בחירה : 16 נ"ז

סך כל החובות לתואר ראשון בחוג לחינוך

במסלול החד-חוגי : 120 נ"ז.
במסלול הדו-חוגי : 60 נ"ז.
במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך : 120 נ"ז.

עבודות סמינריוניות

כל סטודנט במסלול החד-חוגי ובמסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, אחת בכל מוקד שבו הוא לומד.
כל סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בחוג, במוקד שבו הוא לומד, לצד חובת ההגשה של סמינריון/נים בחוג השני שבו הוא לומד.
טרם הרישום לסמינריונים ו/או לעבודות הגמר נדרש כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית ללא קשר לרמת האנגלית אליה סווג בעת קבלתו ללימודים, למעט מי שהתקבל ברמת פטור. סטודנט לא יורשה להירשם לסמינריון ו/או לעבודות הגמר ללא רמת פטור באנגלית, ככלל הרישום לקורסי האנגלית מתבצע ע"י הסטודנט ובאחריותו במסגרת ימי השיבוץ החוגיים.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות:

מועד ההגשה האחרון של העבודה הסמינריונית בחוג לחינוך הינו ה-30 לאוקטובר של השנה האקדמית העוקבת.

סטודנט שמבקש דחייה יצטרך להעביר בקשה לדחייה בהגשה לוועדה שתדון בנושא ותקבע יחד עם המנחה תאריך מדויק להגשה.
ההגשה המאוחרת וכל המשתמע ממנה הם על אחריות הסטודנט.

סטודנטים עוברי תכניות:

סטודנטים העוברים בין תכניות ומתקבלים לחוג לחינוך ילמדו שלוש שנים נוספות על מנת לסיים את כל חובות המוקד. שיבוץ ללימודי השדה בשנה ד' מותנה ע"פ מכסות המסגרות בשטח.

קורסים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים

הקורסים להלן הינם קורסי חובה כלל חוגיים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים:

- מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
 - שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות
 - סטטיסטיקה א' + ב'
- כישלון בקורסים אלו יביא להפסקת לימודיו של הסטודנט בחוג לחינוך.

לימודי שדה:

לימודי שדה הם חובה בחוג לחינוך במסגרת המוקדים. עם זאת, מאחר שמדובר בקורס התנסותי, רשאים מנהלת יחידת לימודי שדה בעצה אחת עם ראש החוג להפסיק את לימודיו של סטודנט בקורס זה משיקוליהם המקצועיים.
במקרה זה יקבע ראש החוג עבור הסטודנט קורסים חלופיים במוקד, המעניקים אותו מספר נקודות זכות, ואשר יחשבו עבורו כקורסי חובה חלופיים.

***לסטודנטים במסלול חד-חוגי בחוג לחינוך:**

1. סטודנטים הלומדים במוקד לחינוך מיוחד ובמוקד לחינוך חברתי ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד לחינוך חברתי ובשנה ג' במוקד לחינוך מיוחד.
2. סטודנטים הלומדים במוקד לחינוך מיוחד ובמוקד ללקויות למידה ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד לחינוך מיוחד, ובשנה ג' במוקד ללקויות למידה.

3. סטודנטים הלומדים במוקד לחינוך מיוחד ובמוקד לשילוב אמנויות וכן סטודנטים מהמסלול לסיוע ולשיקום באמצעות אמנויות ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד לשילוב אמנויות, ובשנה ג' במוקד לחינוך מיוחד.
4. סטודנטים הלומדים במוקד שילוב אמנויות ולקויות למידה ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד לשילוב אמנויות, ובשנה ג' במוקד ללקויות למידה.
5. סטודנטים הלומדים במוקד לשילוב אמנויות ובמוקד לחינוך חברתי ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד שילוב אמנויות ובשנה ג' במוקד לחינוך חברתי.
6. סטודנטים הלומדים במוקד חינוך חברתי ולקויות למידה ילמדו בשנה ב' לימודי שדה במוקד חינוך חברתי ובשנה ג' במוקד לקויות למידה.
7. בסך הכול, סטודנטים חד-חוגיים ילמדו לימודי שדה במשך שנתיים, בשנים ב' ו-ג'.
8. סטודנט לא יוכל ללמוד לימודי שדה בשני מוקדים באותה השנה.

לימודי שדה לסטודנטים דו-חוגיים בחוג לחינוך:

- סטודנטים דו-חוגיים ילמדו שנה אחת בלבד של לימודי שדה כדלקמן:
- במוקד לחינוך מיוחד- בשנה ב'.
 - במוקד לחינוך חברתי- בשנה ב'.
 - במוקד שילוב אמנויות – בשנה ב'.
 - במוקד ללקויות למידה – בשנה ג'.
- סטודנטים בלימודים דו-חוגיים בחינוך ובשירותי אנוש, ילמדו לימודי שדה בחוג לחינוך בשנה ב'.

קורס הבעה ורטוריקה

סטודנט החייב בקורס הבעה ורטוריקה יזכה בעבור הקורס ב-2 נ"ז בגין חובת קורס "רוח כלל מכללתי".

אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם:

- ❖ סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם
- ❖ סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם

בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית טרם הרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים.

רישום לקורסי הסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים/עבודות גמר לא יתאפשר ללא רמת פטור באנגלית.

סיום לימודים

ציון גמר

לכל סטודנט בחוג ייקבע ציון גמר על בסיס הממוצע המשוקלל של ציונו במקצועות שבתכנית הלימודים החוגית. סטודנט שהשלים את תכנית לימודיו וממוצע ציונו המשוקלל הוא לפחות **75** זכאי לקבל תואר ראשון בחינוך.

זכאות לתואר

סטודנט שסיים את לימודיו יגיש בקשה לחוג לקבלת זכאות לתואר, עד למועד הגשת הבקשות המפורסם בלוח השנה המכללתי באתר המכללה. מועד הזכאות הוא זה שבו סיים הסטודנט את כל חובותיו האקדמיים והמנהליים, ציוניו שוקללו ונבדקו כל חובותיו האקדמיים והמנהלתיים ע"י מזכירות החוג, מדור שכר לימוד והספרייה והופק עבורו אישור רשמי.

סטודנט שלא יבצע תהליך בקשת זכאות לתואר עד למועד שנקבע לא יוכל לקבל תעודת בוגר בטקס שיתקיים באותה שנה. לאחר קביעת הזכאות לתואר והפקת הגיליון הסופי לא ניתן לבקש שיעשו בהם שינויים והמכללה מטעמה לא תבצע עדכון בקורסים ובציונים.

**לכל המעוניין ללמוד בהמשך את מקצועות הטיפול באמנות, ייעוץ חינוכי, תארים מתקדמים בתרפיות באמנויות, וחינוך מיוחד מומלץ לקחת תיאוריות אישיות א' + ב' ופסיכופתולוגיה א' + ב'.

*** קורסי חובה/בחירה – סמינריונים**

כל סטודנט רשאי לבחור מרשימת הסמינריונים המוצעים במוקד. סטודנט במסלול החד-חוגי חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בכל חוג.

תכניות דו חוגיות:

- **דו חוגי חינוך ורב-תחומי** - סטודנט הלומד בחוג ללימודים רב-תחומיים את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" אינו חייב בקורס "מבוא לסוציולוגיה של החינוך".
- **דו חוגי חינוך וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה** - סטודנט הלומד בחוג סוציולוגיה ואנתרופולוגיה את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" אינו חייב בקורס "מבוא לסוציולוגיה של החינוך".
- **דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה** - סטודנט הלומד בחוג לפסיכולוגיה פטור מלימודי קורסי החובה של החוג לחינוך אותם לומד בחוג לפסיכולוגיה.
- **דו חוגי חינוך וכלכלה וניהול** - סטודנט הלומד בחוג לכלכלה וניהול פטור מלימודי הסטטיסטיקה בחוג לחינוך אך חייב להשלים בשנה ב' את הקורס שיטת מחקר כמותניות ואיכותיות.
- **דו חוגי חינוך ושירותי אנוש** - סטודנט הלומד בחוג לשירותי אנוש פטור מהקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך וילמד את 2 נ"ז של הקורס רוח במסגרת החוג לחינוך.

השתתפות בכנסים וימי עיון

החוג לחינוך מקיים מידי שנה כנס בנושא החינוך. מטרת הכנס לחשוף את הסטודנטים והסגל לתמורות ושינויים בתחום שדה המחקר בארץ ובעולם.
סטודנט בחוג לחינוך חייב ליטול חלק בשני כנסים במהלך לימודיו לתואר ראשון.

נוכחות בקורסים ובדגש על סדנאות

הנוכחות בקורסים ובסדנאות הינה חובה על פי ההבחנה הבאה;

1. סדנאות -נוכחות הינה חובה, לא תתקבל כל הצדקה לחיסור (כולל לידה).
2. קורסי חובה ובחירה- נוכחות בקורסים הינה חובה. היעדרות מוצדקת עד 20%. היעדרות מעבר ל20% תבטל את ההשתתפות הסטודנט בקורס.

קורס רוח

על כל סטודנט בחוג ללמוד במהלך התואר קורס רוח בהיקף 2 נ"ז מתוך רשימת קורסי הרוח בחוג ללימודים רב תחומיים.

המוקד לחינוך מיוחד

ראשת המוקד: ד"ר נירית קרני וייזר

תנאי הקבלה לתלמידי שנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי המעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר (80 לפחות) בקורס "הכרת מסגרות החינוך המיוחד".
3. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
4. התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום כל שנת לימודים. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

מוקד זה בוחן את תחום החינוך המיוחד דרך גישות חינוכיות-תיאורטיות, ומעניק ללומדים הזדמנות להעמיק את הבנתם בהיבטים החינוכיים בתחומים כגון התפתחות, פסיכולוגיה או פיזיולוגיה. הלימודים עוסקים במגוון הצרכים החינוכיים של אוכלוסיות במצבי חיים מיוחדים, שמקורם בקשיים התפתחותיים, תפקודיים או חברתיים (חינוך במסגרות לטיפול ושיקום עבריינים לדוגמא). בקורסים השונים נלמדות גישות התערבות מסורתיות לצד גישות התערבות אלטרנטיביות.

הלימוד התיאורטי מועשר באמצעות מסגרת של לימודי שדה שיש להם חשיבות מרכזית בתהליך הלימודי של הסטודנט. לימודי השדה נועדו לבחון את הזיקה שבין תיאוריות שנלמדו בהרצאות לבין המתרחש בתנאי השטח.

יודגש כי למרות שהתכנית כוללת תצפיות והתנסויות במסגרות השונות של החינוך, היא מיועדת להקנות ידע בסיסי ומעמיק אך אינה מכשירה מטפלים.

לימודי המוקד כוללים העמקה בתחומים הבאים

- עקרונות, תיאוריות וגישות בחינוך המיוחד.
- אפיון חריגות ולקויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות.
- פיתוח אוריינטציה פסיכו-חינוכית.
- התפתחות טיפוסית ואב-נורמאלית.
- התערבויות חינוכיות-טיפוליות בתחום החינוך המיוחד.

המוקד ללקויות למידה ראשת המוקד: ד"ר ענת בן-גל

תנאי הקבלה לשנה א'

קבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. סיום שנה בממוצע ציונים של 75 לפחות.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

בשנים האחרונות חלה התקדמות רבה בהבנת תופעת ליקויי הלמידה ובטיפול בה. ההנחה הרווחת כיום היא כי כ-10%-15% מהאוכלוסייה מתמודדים עם לקות בלמידה ו/או קשב. ליקוי למידה הוא מונח כללי המתייחס לקבוצת הפרעות מגוונות, המתבטאת בקשיים משמעותיים ברכישת השפה הדבורה, בקריאה, בכתיבה, בהמשגה ובשימוש ביכולות מתמטיות, ועוד. לעיתים קרובות ניכרים גם קשיים בתחום הקשב והריכוז ופעלתנות יתר. מקובל כיום להניח כי מקורם הראשוני של כל ליקויי הלמידה הוא הפרעה מולדת בתפקוד המוחי.

בשנים האחרונות פותחו כלים מדויקים לאבחון בשפה העברית, למדידה ולזיהוי הפרופיל האישי של לקוי הלמידה, ובמקביל הולכים ונצברים ידע וניסיון בסיוע לבעלי לקויות למידה. ליקויי למידה מהווים במקרים רבים הכבדה ניכרת על התפקוד במערכת החינוכית והתפקודית, ולכן ההתמודדות עמם דורשת, מלבד הצד הלימודי, גם התחזקות רגשית וחברתית.

הלימודים במוקד יקנו הבנה מעמיקה של מכלול התחומים החינוכיים להכרת הנושא, ואלו הם:

1. תיאוריות וממצאים בחקר המוח
2. תהליכי חשיבה ולמידה
3. תהליכי אבחון של ליקויי למידה
4. טכנולוגיות חדשות לסיוע
5. ההיבט התרבותי בלקויות למידה
6. עולמו הרגשי והחברתי של המתמודד עם לקויות הלמידה
7. שיטות ודרכים להתערבות טיפולית ועוד

המוקד ייתן בסיס תיאורטי מעמיק בתחום לאנשים המעוניינים להמשיך ללימודים לקראת תארים מתקדמים או ללימודי תעודה בתחום לקויות הלמידה.

תלמידי שנה ג' במוקד יתנסו בלימודי שדה בעבודה עם ילדים בעלי ליקויי למידה, המלווים בהדרכה צמודה. לימודי השדה נועדו לבדוק ולהתנסות בביטויי תיאוריות שנלמדו בתנאי שדה .

יודגש כי למרות שהתכנית כוללת תצפיות והתנסויות במסגרות השונות של החינוך, היא אינה מכשירה מטפלים ומאבחנים.

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך ראשת המוקד: ד"ר יערה גיל גלזר

תנאי הקבלה לשנה א'

קבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. סיום שנה בממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך בציון. התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית-חינוכית-פסיכולוגית. במהלך הלימודים נחשפים הסטודנטים לסוגי אמנות שונים, וביניהם תיאטרון, אמנות חזותית-פוליסטית, צילום, כתיבה ספרותית, תנועה-ריקוד ומוסיקה, תוך הצגתם בהקשרים תיאורטיים מגוונים מתחומי לימודי התרבות, הפסיכולוגיה, החינוך, האנתרופולוגיה והסוציולוגיה. בבסיס הלימודים במוקד עומדת התפיסה כי סוגי המדיה השונים של האמנות מהווים כלים חשובים לביטוי עצמי של היחיד/ה, לרכישת מיומנויות וידע, להתבוננות, לבחינה ביקורתית של המציאות החברתית-חינוכית, ולשינוי חברתי. הלימודים במוקד כוללים הכרות רבת פנים עם האמנויות השונות. הכרות עם אמנויות הבמה (תיאטרון תנועה, מחול) כוללת למשל רכישת ידע על אמנות התיאטרון, הכרות עם כלי משחק ותנועה בסיסיים ולמידה ותרגול של אופני שימוש במיומנויות אלה במרחבים חינוכיים ופסיכולוגיים שונים. הכרות עם האמנות החזותית כוללת רכישת כלים להתבוננות ביצירות אמנות, ושימוש במיומנויות אלה להוראה ולמידה של נושאים שונים בהקשרים חינוכיים מגוונים, ולבחינת המציאות הרגשית-נפשית של האינדיבידואל. למידה דומה נעשית גם בתחומים כמו מוסיקה, ספרות וכתיבה ועוד. רבים מהשעורים במוקד מערבים כמה תחומי אמנות שונים יחד – משחק, שירה, סיפור, תנועה, או ציור – מתוך תפיסה שאינטגרציה בין סוגי מדיה אמנותיים שונים הופכת את החוויה האמנותית למשמעותית ואפקטיבית, הן ברמה האסתטית-תרבותית והן ברמה החינוכית והפסיכולוגית.

הלימודים במסגרת המוקד כוללים היבטים תיאורטיים ומעשיים, וכוללים קורסים שמתבוננים על יצירות אמנות כמוצרים תרבותיים-חברתיים; קורסים המלמדים שימוש

באמנות בהקשרים חינוכיים שונים וקורסים העוסקים בדרך שבה הופכות האמנויות לכלים לביטוי עצמי ומייצרים רווחה פסיכולוגית.

הסטודנטים הלומדים במוקד רוכשים מבט מורכב על אמנות, הכולל קריטריונים להתבוננות ביקורתית ביצירות, כלים פרקטיים לעשייה אמנותית ומיומנויות לשימוש באמנויות בהקשרים חברתיים, חינוכיים ופסיכולוגיים שונים. ניתן אף להרחיב את המיומנויות והלמידה תוך יציאה לשטח, במסגרת המחלקה ללימודי שדה. סטודנטים של המוקד יזכו להתנסות בעבודה אמנותית בהקשרים חינוכיים שונים, בתי ספר, מתנסים, מוסדות שיקומיים, בתי כלא, מוסדות פסיכיאטרים ועוד. ההעמקה הרב-ממדית בשימושים שונים באמנויות מספקת לסטודנטים כלים ותובנות שיסייעו להם להיות לאנשי חינוך יצירתיים ורב-תחומיים, מעמיקים ורחבי אופקים.

הלימודים במוקד יתנהלו בשלושה תחומים:

1. **אמנות והקשרים חברתיים-תרבותיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים מגוון של תיאוריות וטקסטים מתחומי החברה והתרבות וירכשו ידע תיאורטי ויישומי על סוגי מדיה אמנותיים שונים.
2. **אמנות והקשרים חינוכיים** – ערוץ זה יפרוש בפני הסטודנטים תיאוריות ומתודות המהוות בסיס לשימושים שונים באמנויות במסגרות חינוכיות שונות – פורמליות ולא פורמליות.
3. **אמנות והקשרים פסיכולוגיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים תיאוריות ומתודות רלבנטיות לשימוש באמנות למען קידום רווחתו הנפשית/רגשית של היחיד.

הלימודים במוקד מתמקדים:

בתיאוריות מתחום מדעי הרוח ומדעי החברה העוסקות ביחסים בין אמנות, תרבות וחברה. בתיאוריות על אודות השימוש באמנות במרחבים חינוכיים. בתיאוריות פסיכולוגיות על האמנות ועל יישומיה. בהתנסויות שונות בשימוש באמנות בהקשרים שונים.

המוקד לחינוך חברתי

ראשת המוקד: ד"ר תמר הגר

תנאי הקבלה לשנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לחינוך חברתי מספק לכל תלמיד זמן ומקום ללמוד ולהתבונן באופן בקורתי בתיאוריה ובעשייה החינוכית והחברתית על גווניה הרבים כדי לגבש לעצמו תפיסת עולם ודרך חינוכית. הלימודים במוקד מציגים בפני הסטודנטים גישה הוליסטית רחבה, המתיחסת לפעולה החינוכית כפעולה המשנה את המציאות במקומות רבים ושונים.

הקורסים מציגים את ההתפתחות ההיסטורית של בתי הספר הציבוריים ומנתחים את מצבה של מערכת החינוך היום. התפיסה היא שמוסדות חינוך (למשל בתי ספר ומוסדות להשכלה הגבוהה) ומסגרות חינוכיות אחרות (למשל תנועות נוער, או עמותות לשינוי חברתי) הם מראה של החברה בה הם פועלים. לכן הלימודים חושפים בפני הסטודנטים את המציאות החברתית בישראל תוך הצבעה על יחסי הכוח החברתיים פוליטיים. בין השאר הם מציגים שסעים חברתיים, אתניים ומגדריים, נרטיבים היסטוריים שונים ופערים בין מרכז לפריפריה. המטרה של למידה זו היא להעניק ידע שיאפשר לבחון מסגרות חברתיות חינוכיות לעומק ולזהות בעיות, קשיים ודרכים שונות להתגבר עליהן.

במוקד נחשפים הסטודנטים למגוון של סוגיות חינוכיות מרכזיות - למשל בעיות משמעת, זכויות אדם, חינוך ושואה. הם לומדים פרקטיקות פדגוגיות מגוונות בבתי הספר ומחוצה להם למשל באירגונים לשינוי חברתי, בתנועות נוער, במועדוניות, במרכזי למידה. כמו כן הם רוכשים דרכי התבוננות וחשיבה חדשות על הסיטואציה החינוכית וכלים חדשים שיאפשרו להם לשנות המציאות החברתית, כמו תכנון חברתי, מתודות הערכה, הנחייה, דיאלוג, גישור, ויצירה אמנותית. לימודים אלה יאפשרו להם להפוך את העבודה החינוכית-חברתית למשמעותית ואפקטיבית בכל מקום בו ישתלבו.

בשנה השנייה יוצאים הסטודנטים לשטח וחווים ולומדים מקרוב התנהלות של מסגרת חינוכית-חברתית שבחרו תוך לווי והדרכה.

הלימודים במוקד מתמקדים לאור זאת בשלושה כיוונים:

בחינה תיאורטית ומחקרית של המציאות החברתית-חינוכית המורכבת – **היבטים**

סוציולוגים תרבותיים.

הצגת תיאוריות ופרקטיקות של אקטיביזם, יזמות ותכנון חברתי-חינוכי – **היבטים**

אקטיביסטים.

הצגת תיאוריות ופרקטיקות פדגוגיות שונות – **היבטים פדגוגיים.**

קהל היעד

מדריכים חברתיים, פעילים בארגונים לשינוי חברתי ובעמותות, בוגרי תנועות נוער בקהילות שונות, מי שמאמין שחינוך משנה את המציאות החברתית ובכלל כל מי שחינוך משמעותי בוער בעצמותיו.

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך

ראשת המסלול: ד"ר שרון שניר

תנאי הקבלה לשנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך וראיון קבלה.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למסלול תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במסלול. ראשת המסלול רשאית להתנות את המשך לימודיו של הסטודנט במסלול או להפסיקם.

רציונל המסלול

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, מתקיים בתוך החוג לחינוך ומעניק לבוגריו תואר ראשון בחינוך. כשאר תכניות הלימוד בחוג, המסלול נותן ידע תיאורטי ומעשי הנחוץ לסטודנטים לחינוך. הוא מציע היכרות עם נושא שילוב האמנויות בחינוך, לימודי אמנות, העשרה והתפתחות אישית, והיכרות עם אוכלוסיות מיוחדות דרך לימודי השדה ודרך קורסים שונים במוקד לחינוך מיוחד. מטרתו של המסלול הינה לתת לימודי רקע מתאימים למעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמנות. לצורך זה, המסלול מאגד בתוכו את הקורסים המתאימים למטרה זו מתוך המוקד לשילוב אמנויות ומתוך המוקד לחינוך מיוחד. חלק ניכר משעות האמנות הנדרשות על ידי המל"ג כתנאי קדם ללימודי תואר שני בטיפול באמנות, 12 נ"ז, שהם 300 שעות (מתוך 500 הנדרשות על ידי המל"ג) של אמנות מעשית, יוכלו הסטודנטים לקבל כחלק מלימודיהם לתואר הראשון במסלול סיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, במסגרת המכון לאמנות במכללה (לימודי אמנות פלסטית). כמו כן, במידה וירצו בכך, יוכלו הבוגרים במסלול להמשיך ללימודי תואר שני בחינוך.

מטרה

מטרת המסלול הינה העשרת אנשי חינוך בידע חינוכי המשלב כלי הבעה, יצירה וחשיבה מגוונים, וכן חשיפה לשיטות טיפול והכנת בסיס רחב לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות. בתוך כך:

- הסטודנט ילמד ידע בסיסי בחינוך
- הסטודנט ירכוש ידע בסיסי בפסיכולוגיה ונירופסיכולוגיה
- הסטודנט יחווה היכרות בסיסית עם כוחה המיטיב של האמנות

- הסטודנט ייחשף לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, דרך למידה והתנסות בשדה
- הסטודנט יפתח את הבנת שפת האמנות ויפתח את יכולותיו היצירתיות, דרך לימוד אמנות.

תכנית הלימודים – כללי

לימודי המסלול כוללים העמקה בתחומים הבאים:

- לימודי אמנות בתחום המבוקש
- תיאוריות של התערבויות חינוכיות, חברתיות ופסיכולוגיות במתודות של יצירה והבעה.
- עקרונות וגישות תיאורטיות בפסיכולוגיה.
- היכרות עם אוכלוסיות החינוך המיוחד.
- התפתחות נורמלית ואב-נורמלית.
- לימודי מחקר בסיסיים בתחומים הנלמדים.

קהל היעד

סטודנטים לחינוך המעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמצעות אמנויות.

**על מנת לעמוד בדרישות הסף להרשמה ללימודי תואר שני במסלול לטיפול באומניות, על הסטודנט יהיה לקבל ציון של לפחות 80 בקורסים בפסיכולוגיה, שיטות מחקר וסטטיסטיקה, ולסיים את התואר כולו עם ממוצע של לפחות 85.

חשוב להדגיש כי סיום הלימודים במסלול אינו מבטיח קבלה ללימודי תואר שני וכי כל מוסד המכשיר מטפלים בתכניות לתואר שני עורך ראיונות קבלה ורשאי להחליט בעצמו על קבלה או אי קבלה של מועמדים ללימודים.

תכנית הלימודים הכללית בחוג לחינוך – ייתכנו שינויים בקורסים
תכנית זו מחייבת את כל תלמידי החוג

קורסי מבוא כללים (קורסי חובה לכל הסטודנטים בחוג לחינוך)

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
*מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	א	2+2	1	5	
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		2	
מבוא לפילוסופיה של החינוך	א	4		4	
היסטוריה של החינוך	א	2		2	
מיומנויות אקדמיות	א	2+2		4	
*שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות	ב	2	1	3	
*סטטיסטיקה א'	ב	2	1	3	
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה
פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מיינקות עד התבגרות	ב	2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
*סטטיסטיקה ב'	ג	2	1	3	סטטיסטיקה א'
קורס רוח כלל-מכללתי	א-ב-ג	2		2	
סה"כ נ"ז:				32	

*לא ניתן לחזור על הקורסים יותר מפעמיים.

קורסי בחירה כלל חוגיים (קורסים לבחירה מכלל המוקדים):

שם קורס	ש"ס	נ"ז	הערות
עיצוב דמות מחנכת	2	2	
שסעים חברתיים בישראל	2	2	
גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם	2	2	
דיאלוג יהודי ערבי – מחקר ופעולה	2+2	4	
הורות מבפנים ומבחוץ	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
מגדר במערכת החינוך	2	2	

	2	2	דיסציפלינות בניתוח התנהגות
	2	2	הילד המחונן במערכת-מיתוס ומציאות
	2	2	התמודדות עם מגבלות ומחלות כרוניות
	2	2	היבטים חינוכיים ופסיכולוגים של השואה
	2	2	שפת הגיבור
	2	2	הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר
	4	2+2	מבוא להפרעות קשב והיפראקטיביות
	2	2	חוסן במערכת החינוך- ניהול מצבי חרום ומשבר במערכת החינוך
	2	2	סוגיות רב-תרבותיות בחינוך
	2	2	במבוך החשיבה הפרדוקסלית
פסיכופתולוגיה א'	2	2	פסיכופתולוגיה ב'
תיאוריות אישיות א'	2	2	תיאוריות אישיות ב'
	2	2	בגרותם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית
	2	2	אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט-מודרנית: היבטים ביקורתיים
	2	2	חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי
	4	4	זכויות אדם – הובלת שינוי
	2	2	בית הספר וסביבתו בעידן של שינויים ורפורמות
	4	2+2	פיתוח תהליכי חשיבה תיאוריה ויישום
	2	2	מיומנויות המאה ה-21
	2	2	סוגיות במנהיגות ויישומיהן לארגוני חינוך בלתי-פורמאלי
	2	2	שפה, מוח וקוגניציה
	2	2	מנהיגות חינוכית
	2	2	סוגיות בניתוח ועיצוב התנהגות
	4	2	בואו נוסיף קצת רגש לחינוך

המוקד לחינוך מיוחד

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
הכרת מסגרות החינוך המיוחד	א	4	4	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'	א	2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'	א	2	2	מבוא לחינוך מיוחד חלק א'
מבוא ללקויות למידה חלק א'	א	2	2	
מוגבלות שכלית התפתחותית	א	2	2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2	2	מבוא לפסיכולוגיה
הפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות- אוכלוסיות מיוחדות	ב	2	2	
הספקטרום האוטיסטי	ב	2	2	
* לימודי שדה במוקד חינוך מיוחד	ב/ג	6+6	4	הכרת מסגרות החינוך המיוחד בציון 80 וקורסי החובה של שנה א' במוקד
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			30	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן:

שם הסמינר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- אלימות בקרב וכלפי תלמידים עם לקויות התפתחותיות - אספקטים רגשיים והתנהגותיים	ג	2+2	6	
סמינר- פסיכולוגיה בחינוך	ג	2+2	6	
סמינר- היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר-היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות החינוך המיוחד	ג	2+2	6	

	6	2+2	ג	איך זה מרגיש להיות האחר־זר במסגרת החינוכית
	6	2+2	ג	סמינר- אינטליגנציה רגשית בחינוך
	6	2+2	ג	סמינר- סוגיות חברתיות בחינוך
	6	2+2	ג	סמינר- הערכה בבית הספר : תיאוריה ומעשה
	6	2+2	ג	סמינר-סוגיות מחקריות בחינוך והערכה

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול אוכלוסיות מיוחדות (יש לבחור 4 נ"ז מתוך אשכול זה)			
הילד המחוּנן במערכת- מיתוס ומציאות	2	2	
היבטים מערכתיים בחינוך מיוחד	2	2	
כישורי שפה ודיסלקציה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
מבוא להפרעות קשב והיפראקטיביות	4	2+2	
בגרותם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
סינור עצמי והעצמה ללקוי קשב ולמידה	2	2	
התמודדות עם מגבלות ומחלות כרוניות	2	2	
ילדים עם צרכים מיוחדים- הגדרה ואבחון	2	2	
עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות החינוך המיוחד	2	2	
אשכול גישות התערבות (יש לבחור 4 נ"ז מתוך אשכול זה)			
גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר	2	2	
המשפחה של הילד עם הלקות	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	4	2+2	
פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות	4	4	
קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	

	2	2	חרדה והפרעותיה בילדות
	2	2	טכנולוגיות סיוע בחינוך המיוחד
	2	2	ניצני אוריינות
	2	2	מטרות חינוך שוות ושונות
	2	2	סוגיות בניתוח ועיצוב התנהגות
	4	2	בואו נסיף קצת רגש לחינוך
אשכול תיאוריות בחינוך מיוחד (יש לבחור 2 נ"ז מתוך אשכול זה)			
תיאוריות אישיות א'	2	2	תיאוריות אישיות ב'
	2	2	אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט-מודרנית: היבטים ביקורתיים
	2	2	שילוב בראייה הומניסטית חינוכית
	2	2	דיסציפלינות בניתוח התנהגות
פסיכופתולוגיה א'	2	2	פסיכופתולוגיה ב'

המוקד ללקויות למידה

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא ללקויות למידה חלק א'	א	2	2	
מבוא למידה	א	2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'	א	2	2	
מדעי המוח בחינוך	א	2	2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ב	2	2	
היבטים תאורטיים באבחון תפקודי למידה	ב	4	4	מבוא ללקויות למידה חלק א'
עקרונות בהקניית אסטרטגיות למידה	ב	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
למידה מתווכת	ג	4	4	
* לימודי שדה המוקד ללקויות למידה	ג	6+6	4	כל קורסי החובה של המוקד שנה א'
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			30	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- נירופסיכולוגיה קוגניטיבית של לקויות למידה	ג	2+2	6	
סמינר- הערכה מקדמת למידה	ג	2+2	6	
סמינר- גישות לפיתוח מיומנויות חשיבה כאמצעי לקידום הילדים	ג	2+2	6	
סמינר- אינטליגנציה רגשית בחינוך	ג	2+2	6	
סמינר- התבוננות רב מערכתית בלקויות למידה	ג	2+2	6	

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול בסיסי-לקויות למידה וקשב (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
כישורי שפה ודיסקלקציה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א
פיתוח תהליכי חשיבה תיאוריה ויישום	2+2	4	
הילד המחונן – מיתוס ומציאות	2	2	
מבוא להפרעות קשב והיפראקטיביות	2+2	4	
דיסציפלינות בניתוח התנהגות	2	2	
סינגור עצמי והעצמה ללקויי קשב ולמידה	2	2	
תהליכים קוגניטיביים וניורופסיכולוגיים בקרב לקויי למידה	2	2	
לקויות למידה בלתי מילוליות ודיסקלקוליה	2	2	
טכנולוגיות מקדמות למידה לתלמידי קשב ולקויות למידה	2	2	
העולם הרגשי של המבוגר עם לקויי למידה	2	2	
שפה, מוח וקוגניציה	2	2	
בואו נוסף קצת רגש לחינוך	2	4	
אשכול סיכוי וסיכון (יש לבחור 2 נ"ז מאשכול זה)			
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר	2	2	
ילדים ונוער בעולם המשפט	2	2	
קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	
אשכול תפיסת עולם חינוכית ותפיסת המוגבלות (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט מודרניסטית	2	2	
לקויות למידה בראיית מערכות החינוך והבריאות בישראל	2	2	
שילוב הילד עם הצרכים המיוחדים	2	2	
ניהול ומנהיגות- תיאוריה ומעשה	2	2	
בית הספר וסביבתו בעידן של שינויים ורפורמות	2	2	
ילדים עם צרכים מיוחדים-הגדרה ואבחון	2	2	

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2	2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים	א	2	2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית	א	2	2	
האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים	א	2	2	
משמעות הסיפור במעשה החינוכי	ב	2	2	
אמנות בחברה	ב	2	2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2	2	מבוא לפסיכולוגיה
לימודי שדה במוקד שילוב אמנויות	ב	2+2	4	קורסי החובה שנה א' במוקד
פסיכופתולוגיה א'	ג	2	2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			26	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר והמרצה	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- אמיל לרוסו	ג	2+2	6	
סמינר- מחקר על התערבויות מבוססות אומנות	ג	2+2	6	
סמינר-לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי	ג	2+2	6	
סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות	ג	2+2	6	
סמינר: מגדר, חברה וחינוך	ג	2+2	6	
סמינר- מקומה הנה(ע)דר של התנועה בהוראה ובלמידה	ג	2+2	6	

**קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)
 חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג**

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי	2	2	
מבוא לפסיכודרמה תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	
עבודה קבוצתית בעזרת אומנות	2	2	
הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם מבוגרים	2	2	
לחקור גבולות באמצעות אמנות	2	2	
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול אמנות בהקשרים פסיכולוגים (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי	2+2	2	
מעבר למילים, שילוב אמנויות בעבודה קבוצתית	2	2	
טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה	2	2	
ספרות בחינוך- מסע אישי וקבוצתי, עדות והעצמה	2	2	
יש לי קול: מופע, מיצג ותערוכה כמדיום לקידום תהליכים בחינוך	2	2	
הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים	2	2	
אשכול אמנות בהקשרים חברתיים-תרבותיים (יש לבחור 2 נ"ז מאשכול זה)			
מבוא לשפת המוזיקה	2	2	
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
מוזיקה וחינוך	2	2	
צילום בחברה ובתרבות	4	4	
אמנות וקהילה: שיתופיות, שינוי חברתי	4	4	

			והעצמה
	2	2	תרבות המחברות : תקשורת חדשה וישנה בין צריכה ליצירה
אשכול אמנות בהקשרים חינוכיים (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
	4	2+2	תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות
	4	2+2	חינוך וולדורף - אמנות החינוך וחינוך שהוא אמנות
	2	2	המשחק הסוציודרמטי
	2	2	אמנות בחינוך מבוגרים
	2	2	איש החינוך בדיאלוג עם היצירה
	4	4	פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומנויות
	2	2	סיפורים ומיתוסים כמסע התפתחותי במעשה החינוכי
	4	2	בואו נסיף קצת רגש לחינוך

המוקד לחינוך חברתי

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
מבוא לחינוך חברתי	א	2	2	
מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי	א	2	2	
זרמים אלטרנטיביים בחינוך ההומניסטי	א	2	2	
חינוך וחברה בישראל	א	2	2	
חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי	ב	2	2	
חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי	ב	2	2	
לימודי שדה במוקד חינוך חברתי	ב/ג	6+6	4	קורסי חובה שנה א' במוקד
חינוך ומשפט	ב	2	2	
עקרונות פדגוגים מנחים לעיצוב סביבות לימוד והוראה	ג	2	2	
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			26	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר: הכרה בזהות: יחסי פרט וקבוצה באזורי פריפריה	ג	2+2	6	
סמינר- זיכרון קולקטיבי בחינוך	ג	2+2	6	
סמינר-הוגים, הגות וזרמים חינוכיים ואידאולוגיים בעולם הערבי בעת החדשה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול היבטים סוציולוגיים-תרבותיים (יש לבחור 6 נ"ז מאשכול זה)			
שסעים חברתיים בישראל	2	2	
מגדר במערכת החינוך	2	2	
בימת חינוך- מחשבת החינוך, דיון בסוגיות חינוכיות	2+2	4	
ענישה, מוסר וחינוך	2	2	
ילדים ונוער בעולם המשפט	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
אנשים עם מוגבלויות בחברה הפוסטמודרנית: היבטים ביקורתיים	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
קהילות בישראל	2	2	
סוגיות רב-תרבותיות בחינוך	2	2	
סוגיות במנהיגות ויישומיהן לארגוני חינוך בלתי-פורמאלי	2	2	
אשכול היבטים אקטיביסטים (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
דיאלוג יהודי ערבי – מחקר פעולה	2+2	4	
אמנות וקהילה: שיתופיות, שינוי חברתי והעצמה	4	4	
מנהיגות במערכת החינוך	2	2	
שפת הגישור	2+2	4	
זכויות אדם – הובלת שינוי	4	4	
יזמות חברתית כבסיס לקידום מיזמים חינוכיים	2	2	
תכנון חברתי וניהול פרויקטים	2	2	
ניהול ומנהיגות – תיאוריה ומעשה	2	2	
בית הספר וסביבתו בעידן של שינויים ורפורמות	2	2	
מנהיגות חינוכית	2	2	
אשכול היבטים פדגוגיים (יש לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
חינוך ושינוי חברתי: פדגוגיה ביקורתית, רב	2	2	

			תרבותית ופמיניסטית
	4	4	צילום בחברה ובתרבות
	4	2+2	חינוך וולדורף-אמנות החינוך וחינוך שהוא אמנות
	2	2	סיפורים ומיתוסים כמסע התפתחותי במעשה החינוכי
	2	2	הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבית הספר
	2	2	היבטים חינוכיים ופסיכולוגים של השואה
	2	2	עיצוב דמות מחנכת
	2	2	חוסן במערכת החינוך- ניהול מצבי חרום ומשבר במערכת החינוך

מסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	שש"ס שיעור	שש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
*מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	א	2+2	1	5	
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		2	
מבוא לפילוסופיה של החינוך	א	4		4	
היסטוריה של החינוך	א	2		2	
מיומנויות אקדמיות	א	2+2		4	
*שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות	ב	2	1	3	
*סטטיסטיקה א'	ב	2	1	3	
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה
פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מינקות עד התבגרות	ב	2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
*סטטיסטיקה ב'	ג	2	1	3	סטטיסטיקה א'
קורס רוח כלל-מכללתי	א-ב-ג	2		2	
סה"כ נ"ז:				32	
קורסי חובה מתוך המוקד לשילוב אמנויות בחינוך					
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2		2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים	א	2		2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית	א	2		2	
האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים	א	2		2	
אמנות בחברה	ב	2		2	
משמעות הסיפור במעשה החינוכי	ב	2		2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה
לימודי שדה במוקד שילוב אמנויות	ב	2+2		4	קורסי חובה שנה א' במוקד
פסיכופתולוגיה א'	ג	2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'
פסיכופתולוגיה ב'	ג	2		2	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

א' + ב', פסיכופתולוגיה א'					
סמינריון מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6		2+2	ג	
	28				סה"כ נ"ז:
קורסי חובה מתוך המוקד לחינוך מיוחד					
	4		4	א	הכרת מסגרות החינוך המיוחד
	2		2	א	מבוא לחינוך מיוחד חלק א'
	2		2	א	מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'
	2		2	א	מבוא ללקויות למידה חלק א'
	2		2	א	מוגבלות שכלית התפתחותית
	2		2	ב	הפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות-אוכלוסיות מיוחדות
	2		2	ב	הספקטרום האוטיסטי
	2		2	ב	מבוא לפסיכוביולוגיה
קורסי חובה שנה א' במוקד	4		2+2	ג	לימודי שדה מוקד חינוך מיוחד
סמינריון מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6		2+2	ג	
	28				סה"כ נ"ז:

*לא ניתן לחזור על הקורסים יותר מפעמיים.

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	התחום הנלמד	מרצה
"מהחוף לפניים"	א	8	4	קורס ציור	רחל רבינוביץ'
"מתלת ממד לדו ממד"	ב	4	2	קורס רישום-מתחילים	גל שחר
"מקום, גוף ותנועה"	ב	4	2	קורס רישום משולב-מתקדם	גל שחר
"יסודות הפיסולי"	ג'	4	2	יסודות הפיסול בחומר, אבן, עץ ועוד...	חסן חאטר
"אובייקט ומרחב"	ג'	4	2	פיסול ומיצב: אובייקט שימוש במרחב והצבה בקונטקסט	אורן ארבל

12 נ"ז = 300 שעות מעשיות

קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)

חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג

שם הקורס	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי	2	2	
מבוא פסיכודרמה תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	
עבודה קבוצתית בעזרת אומנות	2	2	
הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם מבוגרים	2	2	
לחקור גבולות באמצעות אמנות	2	2	
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	

סמינריונים מתוך המוקד לשילוב אמנויות

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר והמרצה	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- אמיל לרוסו	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים	ג	2+2	6	
סמינר- מחקר על התערבויות מבוססות אומנות	ג	2+2	6	
סמינר-לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי	ג	2+2	6	

מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6	2+2	ג	סמינר-סוגיות מחקריות בחינוך והערכה
	6	2+2	ג	סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות
	6	2+2	ג	סמינר: מגדר חברה וחינוך

סמינריונים מתוך המוקד לחינוך מיוחד

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן:

דרישות קדם / דרישות מקבילות	נ"ז	ש"ש	שנה	שם הסמינר
מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6	2+2	ג	סמינר- אלימות בקרב וכלפי תלמידים עם לקויות התפתחותיות - אספקטים רגשיים והתנהגותיים
	6	2+2	ג	סמינר- פסיכולוגיה בחינוך
	6	2+2	ג	סמינר- היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים
	6	2+2	ג	סמינר-היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות החינוך המיוחד
	6	2+2	ג	איך זה מרגיש להיות האחר/זר במסגרת החינוכית
	6	2+2	ג	סמינר- אינטליגנציה רגשית בחינוך
	6	2+2	ג	סמינר- סוגיות חברתיות בחינוך
	6	2+2	ג	סמינר- הערכה בבית הספר: תיאוריה ומעשה
	6	2+2	ג	סמינר- מקומה הנה(ע)דר של התנועה בהוראה ובלמידה

קורסי חובת בחירה

דרישות קדם	נ"ז	ש"ש	שם הקורס
	2	2	עיצוב דמות מחנכת
	2	2	גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם
	4	2+2	דיאלוג יהודי ערבי – מחקר ופעולה
	2	2	הורות מבפנים ומבחוץ
	2	2	יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך

	2	2	דיסציפלינות בנייתוח התנהגות
	2	2	הילד המחונון במערכת-מיתוס ומציאות
	2	2	תיאוריות אישיות ב'
	2	2	היבטים חינוכיים ופסיכולוגים של השואה
	2	2	שפת הגיבור
	2	2	הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר
	4	2+2	מבוא להפרעות קשב והיפראקטיביות
	2	2	היבטים מערכתיים בחינוך מיוחד
מבוא ללקויות למידה חלק א'	2	2	כישורי שפה ודיסקליפיה
	2	2	בגרותם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית
	2	2	מנוער בסיכון לנוער בסיכוי
	2	2	סינור עצמי והעצמה ללקוי קשב ולמידה
	2	2	התמודדות עם מגבלות ומחלות כרוניות
	2	2	המשפחה של הילד עם הלקות
	4	2+2	תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות
	4	4	פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות
	2	2	קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות
	2	2	חרדה והפרעותיה בילדות
	2	2	אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט- מודרנית: היבטים ביקורתיים
	2	2	שילוב בראייה הומניסטית חינוכית
פסיכופתולוגיה ב'	2	2	פסיכופתולוגיה ב'
	2	2+2	לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי
	2	2	מעבר למילים, שילוב אמנויות בעבודה קבוצתית
	2	2	טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה
	2	2	מבוא לשפת המוזיקה
	2	2	מוזיקה, תרבות ורגש
	2	2	מוזיקה וחינוך

	4	4	צילום בחברה ובתרבות
	4	4	אמנות וקהילה : שיתופיות, שינוי חברתי והעצמה
	2	2	אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט-מודרנית : היבטים ביקורתיים
	2	2	יש לי קול : מופע, מיצג ותערוכה כמדיום לקידום תהליכים בחינוך
	4	2+2	חינוך וולדורף - אמנות החינוך וחינוך שהוא אמנות
	2	2	המשחק הסוציודרמטי
	2	2	אמנות בחינוך מבוגרים
	2	2	איש החינוך בדיאלוג עם היצירה
	2	2	סיפורים ומיתוסים כמסע התפתחותי במעשה החינוכי
	2	2	הגוף מדבר : התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים
	2	2	סוגיות בניתוח ועיצוב התנהגות
	4	2	בואו נוסיף קצת רגש לחינוך

תקצירי הקורסים

גב' נגה גולדרינג

איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה

6011150 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים.

מטרות הקורס: בבואנו לעסוק בתחום החינוכי ראוי והכרחי הוא, כי נהיה אנשים פתוחים, מודעים ובעלי יכולת לראות את הזווית הרחבה. משחר ההיסטוריה מהווה האמנות כלי ביטוי לבני האדם, אולם בשנים האחרונות הולך ומצטמצם מקומה במערכת החינוך, במיוחד בחטיבות העליונות. בקורס זה נשתמש בטקסטים מתחום החינוך הפילוסופיה האמנות והפסיכולוגיה. נקיים דיאלוג בין המחנך כיוצר לבין יצירות אמנות מתחומים שונים, כבסיס לדיון על מקומה של היצירה בתהליך התפתחות האדם כיוצר. כחלק מהלמידה נעייין במחקרים עדכניים העוסקים ביצירתיות דמיון ויצירה. "דמיון חשוב יותר מידע; כי הידע מוגבל אך הדמיון חובק עולם." אלברט איינשטיין.

ד"ר תמר הגר

אמנות בחברה

6133328 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס זה עוסק בסוגי היחסים בין מדיומים אמנותיים שונים (ספרות, קולנוע, ציור, שירה, טלוויזיה ועוד) לבין תופעות חברתיות ופוליטיות. במהלך הקורס נבחן את טיבם של קשרים אלה, ונבדוק מה ניתן ללמוד מהם על מעמד האמנות בחברה ועל תפקידה החברתי-חינוכי. במרכז יעמדו מספר תיאוריות תרבותיות החושפות ומאירות את היחסים שבין האמנות לבין אידיאולוגיות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות. הקורס יכלול ניתוח של יצירות ספרות, אמנות חזותית, תיאטרון, טלביזיה וקולנוע על פי התיאוריות שנלמדו.

גב' נגה גולדרינג

אמנות בחינוך מבוגרים

6133334 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בקורס זה נתמקד בתפקיד האומנות על צורתיה השונות והמגוונות בחיינו בכלל וכאנשים בוגרים בפרט. נשים דגש על שילובה וכוחה כמחוללת שינוי בתפיסות ועמדות ועד הפנמת יעילותה בעבודה החינוכית. הקורס יכלול תכנים תיאורטיים, למידה חווייתית והצגת רפרטים מעשיים בכיתה- תוך שילוב של אומנות ויצירתיות בהנחיית עמיתים, כמו כן צפייה בסרטים בהתאם לנלמד בקורס.

ד"ר יערה גיל-גלזר

אמנות וקהילה: שיתופיות, שינוי חברתי והעצמה

6013325 – 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יושב יצירת פרויקט מעשי של אמנות במסגרת חינוכית בקהילה הקרובה (במכללה, בבית ספר, במסגרת של חינוך בלתי-פורמאלי, וכד'), עם תיאוריה עכשווית של אמנות וקהילה. הקורס יספק לסטודנטיות/ים כלים להבנה, ניתוח והתנסות באמנות חזותית (ציור, איור, צילום, עיצוב גרפי, ועוד) כאמצעי אקטיביסטי של שיתופיות, שינוי והעצמה בקהילה, ויפגיש אותן/ם עם דוגמאות שונות לפרויקטים מסוג זה בארץ ובעולם. היכרות עם דוגמאות ועקרונות תיאורטיים של השימוש באמנות כאמצעי לקידום של שינוי, השפעה, העלאת מודעות חברתית וחיזוק קהילה, תהווה רקע ומסגרת לתכנון ויישום של פרויקט מעשי בתחום זה בקבוצות למידה ועשייה. הקורס ילווה בתיאוריה של אמנות ושינוי חברתי, אמנות אקטיביסטית ואמנות שיתופית.

ד"ר קרוליין גוטמן

אנשים עם מוגבלויות בחברה פוסט-מודרנית:

מר יואב קריים

היבטים ביקורתיים

6133335 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס מגדיר מחדש את תחום חקר ה"מוגבלויות" (disability) על ידי מיקודו כתופעה חברתית ותרבותית ואף כהבניה חברתית. מטרת הקורס היא לאתגר את הסטודנטים בהסתכלות ביקורתית על הדרכים שבהן אנשים עם מוגבלויות מודרים בחברות מודרניות, כולל בישראל. הקורס דן בדו-שיח האקדמי והחברתי הקשור לצדק חברתי דרך התייחסות להיבטים היסטוריים, תרבותיים, פוליטיים ואומנותיים, כפי שנתפסים דרך "עדשה של מוגבלויות".

ד"ר גליה אנקורי

בגרותם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית

6033839 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א'+ב'

בקורס זה יילמדו התמורות הרגשיות, הקוגניטיביות, החברתיות והרוחניות שעוברים אנשים בשנות הבגרות. באמצעות נרטיבים מהספרות המקצועית, הקולנוע והספרות היפה נדון בתהליכים המאפיינים את הבגרות הנורמטיבית כמו זוגיות, עבודה וקריירה, הורות והזדקנות. נתמקד באופן שבו מבוגרים בעלי צרכים מיוחדים מתמודדים עם אותם שינויים ומעברים.

ד"ר עדנה קלו ליבנה

בואו נסיף קצת רגש לחינוך

6023396 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

מלאכת החינוך הנה שליחות הכרחית במציאות של היום. נפשם של אנשי החינוך היא נקודת הזינוק ליצירת עולם טוב וצודק יותר. החיבור אל עצמנו ולילד הפנימי השוכן בנו, יחזקו את מסע ליעוד שלנו. נחקור כלים אלטרנטיביים לתקשורת בין אישית כדי להחזיר את הקסם למהות האדם והיכולות שלו. בקורס נגלה ביחד את הסוד ליצירת החוויה הפדגוגית ייחודית ולהענקת שמחת חיים.

**בימת חינוך – מחשבת החינוך – דיון בסוגיות חינוכיות ד"ר אדם ויילר גור-אריה
6133321-2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'**

הקורס יעסוק בהגות חינוכית בתחומים שונים ומגוונים תוך שימת דגש על ההשלכות הפרקטיות הנובעות מהגות זו, זאת אומרת על האופן שבו ההגות נוגעת למציאות המעשית היומיומית של עבודת המחנך העומד מול כיתה, קבוצה, חניך. בין הנושאים שידונו במהלך הקורס: משבר הסמכות המורית וההורית, אידיאולוגיות חינוכיות וחינוך אידיאולוגי-פוליטי, ניסיונות לחינוך אחר ועוד.

**בית הספר וסביבתו בעידן של שינויים ורפורמות ד"ר יעל גרינשטיין
6023344-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'**

בית הספר עובר בשנים האחרונות תהליך מתמשך של התפתחות כארגון פתוח המקיים קשרים אינטנסיביים ומגוונים עם גורמים שונים בקהילה בה הוא ממוקם במקביל לקשריו עם גורמים רשמיים כמו משרד החינוך, רשות מקומית/עירייה ועוד. תהליכים אלה, במקביל לשינויים ולרפורמות שונות, הופכים את יחסי בית הספר וסביבתו למורכבים, דינמיים ורב-ממדים. מטרת הקורס לבחון את היחסים השונים של צוות בית-הספר (מנהל/ת ומורים) עם גורמים שונים בסביבתו ובעיקר הורים. בקורס יודגשו דרכי ההתמודדות השונים של בית הספר עם הגורמים השונים מצד אחד, ותפיסת גורמים שונים את בית הספר והקשר עמו מצד שני.

**במבוך החשיבה הפרדוקסלית ד"ר אורלי זהאן
6023386-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'**

בקורס נעמוד על מושג ה"פרדוקס", על ידי הכרות עם סוגי פרדוקסים שונים, מתקופות שונות בפילוסופיה. נדון לעומק בארבעה פרדוקסים נבחרים בתחומים הבאים: מטאפיזיקה ומהותנות (ספינת תזאוס), מכניקת הקוונטים (החתול של שרדינגר), ופרדוקסים העוסקים בשפה ובמשמעות. פרדוקסים אלה מתכתבים עם נושאים המצויים בחזית המדע המודרני בתחומי הביולוגיה, הפיזיקה, והפסיכולוגיה. על כן נבדוק במהלך הקורס האם ובאילו אופנים קשורים ארבעת הפרדוקסים הללו, זה לזה, לתגליות אמפיריות, ולתיאוריות עכשוויות. הדיון בפרדוקסים מאתגר את שרירי התבונה הטבעית מחד, וזו שאינה טבעית לנו מאידך, ומספק מוטיבציה לפרוץ את גבולות המחשבה היומיומית, ולפתח את יכולות החשיבה המופשטת, המדויקת והרפלקטיבית.

**גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך מר רונן מאירוביץ
6011144-2 שש"ס, 2 נ"ז,**

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

תנועה היא שפה ראשונית המשמשת לתקשורת תינוק-אימא, לפני רכישת השפה הדבורה. עם התקדמות השליטה בשפה דבורה והרחבת אוצר המילים, הביטויים התנועתיים נדחקים למקום פחות מרכזי. בסדנה זו נחזור לשימוש בשפה הראשונית ונשים דגש, תוך התנסות, על המבנה הבסיסי התנועתי. נבחן גורמים המשפיעים על שפת התנועה, מרחב אישי ובינאישי, משחק, ריקוד וגיסטוט תנועתיות, ונלמד כיצד מתבצע ניתוח תנועה.

ד"ר עפרה ולטר

גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם

6133323 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

לא מתאים למי שלמד את הקורס גישות התערבות בגיל הרך

בקורס זה הסטודנטים ילמדו להכיר את שלבי ההתפתחות המוטורית מגיל הלידה עד גיל שש. הכרת שלבי ההתפתחות, סוגי טמפרמנט, מערכת המגע התחושתית והתפתחותה. הסטודנטים יכירו ויבינו את הצורך הבסיסי של הפעוטים לתנועה כבסיס להתפתחות תקינה בהמשך חייהם. הקורס יחשוף את הלומדים לרזי התנועה המותאמים לכל אחד משלבי ההתפתחות המוטורית. הסטודנטים יפתחו יכולת התבוננות בתהליך ההתפתחותי של ילד עם התפתחות אב-נורמלית, וזאת בהשוואה להתפתחות המוטורית הנורמטיבית. הסטודנטים יחשפו לגישות ואסטרטגיות להתערבות באוטיזם, אספרגר ובעיות קואורדינציה.

ד"ר תמר הגר

דיאלוג יהודי ערבי: מחקר פעולה

גב' תופאחה סאבא

6032825+2 - 2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

במרכזו של קורס זה שיח בין סטודנטים יהודים וערבים על מציאות המפגש בין יהודים וערבים במכללה בפרט ובמציאות הישראלית בכלל. הלמידה תכלול איסוף ולמידה של נרטיבים קולקטיביים ואישיים, קריאת מאמרים, צפייה בסרטים והרצאות תוך יצירת דיאלוג בקורתי על הידע שנאסף. במהלך הלימוד של החומרים התיאורטיים וההיסטוריים יבחנו הסטודנטים והמרצות יחד את יחסי הכוח הקיימים בין יהודים וערבים בארץ, במכללה ובקבוצה. הכוונה להפוך את הדיאלוג לבסיס לחשיבה חברתית ואינטלקטואלית משותפת שתאפשר צמיחת שותפויות חדשות בין יהודים לערבים, למרות ההבדלים הלאומיים, פוליטיים, חברתיים, תרבותיים. בחלק השני של הקורס תבנה הקבוצה עם המנחים מחקר פעולה שמטרתו לשפר את ההידברות בין סטודנטים יהודים לערבים בקמפוס ולקדם שוויון הזדמנויות לתלמידים הערבים. הקורס יכלול שני סיורים ולפחות שני ימי עיון. ההשתתפות בכל השיעורים היא חובה.

ד"ר גיל מאור

דיסציפלינות בנייתוח התנהגות

6021806 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים כלים לבניית תוכניות התנהגות ליחיד או לקבוצה, כלים לבצע הערכה של יעילותה. יוצגו לסטודנטים שתי גישות: האחת ניתוח התנהגות ישומי (ABA) והשניה בגישה הקוגניטיבית-התנהגותית. כמו גם נדון בהתערבות באמצעות אימון. נבחן גם התאמת תוכניות התערבות המותאמות לגיל ולהפרעות שונות.

גב' מיכל זורון

דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי

6011145 - 2 שש"ס, 2 נ"ז,

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחוות הלכה למעשה את כוחה של אומנות הדרמה והתיאטרון במטרה לחזק את החוסן והדימוי העצמי של הפרט והקבוצה. ההתנסות תעוגן בחומרים תיאורטיים. בוגרי הקורס ילמדו להשתמש בדרמה בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בכל גיל, ולהתאימה ליעדים חינוכיים מוגדרים. הנוכחות והשתתפות בכל השיעורים הן חובה.

ד"ר רונן ברגר

האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים

6023356 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יציג מושגי יסוד, מודלים וכליים מתחום שילוב האמנויות ומציג דרכים בהם ניתן להיעזר בשילוב האמנויות לקידום תהליכים חברתיים, חינוכיים ולימודיים. הקורס יתייחס למשמעותם ותרומתם הייחודית של המדיומים האמנותיים השונים - תנועה, מקצב מוסיקה, דרמה אמנות חזותית וסיפור וידגים את האופן שבהם ניתן להיעזר בהם לקידום תהליכי למידה חברתית, רגשית וקוגניטיבית. הוא יכלול הרצאות, דוגמאות מהשטח, התנסויות והמשגה ויתייחס ליישום הנלמד עם אוכלוסיות שונות במערכים חינוכיים מגוונים.

הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים מר רונן מאירוביץ

6023370 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק בשפת הגוף באמצעות מושגים של מרחב, זמן ומקום. במסגרת הקורס יילמדו סוגיות ונושאים מתחום ניתוח התנועה וניתוח הגוף המתנועע ומיומנויות של בניה, הערכה ובחינה של תצפית. תכני הקורס יכללו: אפיונים שונים של דפוסי תנועה, פרמטרים תנועתיים והקשר בין גוף, רגש והתנהגות, ובחינת הממשקים בין גוף ורגש דרך איכויות של תנועה, מבע גוף, כמו גם מנחים גופניים, תנועה אוטומטית ותגובות. הקורס ילווה בתיאוריה רלבנטית, כגון לאבאן, הפרדיגמה התנועתית-רגשית ותנועה ממעמקים, ומודלים שונים אחרים – תוך בחינה של יחסי גומלין בין השפה המילולית לבין השפה התנועתית.

ד"ר אסנת ארבל

הורות מבפנים ומבחוץ

6031608 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

"הורות" הינו מושג מורכב ורב משמעות. חוויית ההורות כוללת את ילדותנו, את ההורות לילדינו, את ההורות לילדים הפנימיים שבתוכנו, ואת הליווי ללקוחותינו – התלמידים וההורים להם אנו מסייעים במערכת החינוך. בקורס זה נתבונן על מושג ההורות באופן נרחב, נחוה מושג זה מעט באופן תהליכי, ונעסוק בהורות מיטיבה לתלמידינו ולהוריהם.

ד"ר אלון גולדברג

היבטים חינוכיים ופסיכולוגיים של השואה

6029182 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס בוחן את הציר שבין העיסוק הפרטיקולארי בשואה לעיסוק האוניברסאלי של השואה תוך התמקדות בתקופות שונות: לפני השואה, השואה ולאחריה. השואה נתפסת כמקרה אשר לא ניתן להסבירו בצורה רציונאלית, ולפיכך כל הסקת מסקנות אישיות, משפחתיות, לאומיות-יהודיות ואוניברסאליות מוגבלת. אולם, ייחודה של השואה מאפשר לנו לדון בסוגיות הקשורות להתנהגות חברתית מנקודת מבט חינוכית, פסיכולוגית וחברתית, כגון, עמידה מן הצד, שיתוף פעולה עם מחוללי שואה והצלה של קורבנות.

ד"ר ירון יגיל

היבטים מערכתיים בחינוך מיוחד

6029157 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

תיאוריית המערכות גורסת שמערכות שונות מקיימות ביניהן יחסי גומלין, השפעה ותלות הדדית. בכפוף לעיקרון זה, יש לראות בנזקקים לשירותי חינוך מיוחד כמי שאצלם מעגלים שונים של מערכות חיים מעורבות ומשפיעות זו על זו: מדיניות, חברה וקהילה, משפחה, חברים, דפוסים התנהגותיים, ודפוסים קוגניטיביים ורגשיים. מטרת הקורס היא לספק למשתתפים הצצה אל תוך עולם המושגים הרלוונטי לצורך הבנת ההיבטים המערכתיים של חינוך מיוחד.

ד"ר ענת בן-גל

היבטים תיאורטיים באבחון תפקודי למידה

6029164 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא ללקויות למידה א'

לא מיועד למי שלמדו את הקורס אבחון תפקודי למידה

הקורס מקנה היכרות עם מודלים תיאורטיים, כלים ואסטרטגיות המיושמים בתהליך אבחון תפקודי למידה (אבחון דידקטי). במהלך הקורס יכירו הסטודנטים את כלי האבחון המרכזיים תוך התנסות בחלקם, וילמדו לנתח דו"חות אבחון אינטגרטיביים.

גב' סימה גולדפרב-ריבלין

הילד המחונן במערכת – מיתוס ומציאות

6029128 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

התדמית של הילד המחוּן אינו בהכרח זהה למציאות. מה הם המאפיינים של מחוננות אינטלקטואלית? מה קורה כשיש פער גדול בין הגיל השכלי לגיל הרגשי? לקויי למידה ומחוננות – ניגוד או השלמה? מי קובע מי מחונן ומי לא, ולמה? איזה אופציות במערכת החינוכית קיימות כמענה על צרכי המחוננים? הקורס יעסוק בשאלות אלה ועוד.

היסטוריה של החינוך

פרופ' יאיר זלטנרייך

2601122 2 נ"ז, 2 שש"ס, ש'

ד"ר אדם וילר גור-אריה

הקורס בוחן את התפתחותם של תהליכים חינוכיים עיקריים בחברה המערבית, בעיקר מאז המהפכה הצרפתית, תוך הבנת התשתית, ההיבטים החברתיים, הצרכים הפוליטיים והרעיונות שעמדו מאחוריהן. הקורס מברר את השיטות שהוצעו לשם כך ואופני יישומן. כן עוסק הקורס בהכרת מסגרות חינוך פורמליות וגם בלתי פורמליות כגון תנועות נוער או ספרות ילדים.

הכרת מסגרות החינוך המיוחד

גב' שרון חי

6033925 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הסטודנט יכיר מגוון מסגרות חינוכיות, טיפוליות ושיקומיות, המיועדות לאוכלוסיות שונות המזוהות עם החינוך המיוחד (מוגבלות שכלית התפתחותית, ליקויי למידה, הפרעות התנהגותיות, הפרעות אישיות, אוטיזם, ליקויי חושים ועוד). הסטודנט יתוודע לבעלי תפקידים שונים העובדים במסגרות אלה ומשתייכים לתחומי הוראה, טיפול או ריפוי שונים (קציני מבחן, עובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק, מרפאים במוסיקה ועוד).

המשחק הסוציודרמטי

גב' ויויאנה מלמן

601124 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

המשחק הסוציודרמטי, משחק "כאילו", "נגיד ש..." – הינו צורה של פעילות טבעית דרכה מביע הילד את עצמו ומתווך בין תכנים מעולמו הפנימי לעולם הסובב אותו. בקורס יחשפו הסטודנטים לשלבי התפתחות המשחק הדרמטי מלידה עד גיל בית הספר. הקורס יקנה ידע תיאורטי על חשיבות המשחק הסוציו דרמטי כתורם משמעותי להתפתחות הרגשית, החברתית, הקוגניטיבית והסנסומוטורית של הילד הצעיר. נתמקד בתפקיד המחנך כמסייע חינוכי וטיפולי להתפתחות המשחק הדמיוני והיצירה.

המשפחה של הילד עם הלקות

ד"ר יוסי יפה

6023378 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יציג את הסוגיות המרכזיות הנגזרות מגידול ילד עם צרכים מיוחדים במשפחה. בפתח הקורס יסקרו מודלים כלליים של משפחות וסגנונות של הורות, ויידונו המשמעויות שלהם בהקשרים תפקודיים והתפתחותיים שונים של גורמים בתא המשפחתי. הקורס גופא יתמקד בסקירת התהליכים וההיבטים המאפיינים משפחות לילדים עם שונות התפתחותית: החל מרגע היוודע דבר הלכות של הילד, דרך השלבים המאפיינים את תגובות ההורים בהקשר הזה וכלה באתגרים המשפחתיים המלווים גידול ילד עם צרכים מיוחדים. דגש יושם בקורס על הבנת הגורמים הדיפרנציאליים המשפיעים על מצבה של המשפחה, כחלק מבחינת ההבדלים בין משפחות שונות בהתמודדות עם משברים. לבסוף, הקורס יבחן שורה של סוגיות מתחום חקר המשפחה, ובהן ההשלכות המעגליות של גידול ילד עם לקות על האחאים וההורים מבחינה תפקודית ורגשית.

גב' נגה גולדרינג

הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם מבוגרים

6011146 - 2 שש"ס, 2 נ"ז,

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחקור את הכוחות היצירתיים והתוך-אישיים שלהם ולהבין את עולמו הפנימי של האחר. שיטת העבודה תפעל דרך התנסות ביצירת סיפור אישי, ובאמצעות עבודה עם טקסטים דרמטיים שונים. נתבונן ונמשיג מה הוא כוחו של הסיפור, כיצד אנו בוחרים לבטא אותו והיכן הוא משקף את הדרמה הפנימית והחיצונית. בנוסף, נלמד כיצד ליישם תהליכים אלה בעבודה חינוכית עם מבוגרים במסגרות שונות. במהלך הקורס נשתמש בטקסטים שונים מעולם הסיפורת והדרמה, כמו גם בחומרים הסיפוריים הגלומים בכל אחד ואחת מאתנו.

ד"ר נירית קרני ויזר

הספקטרום האוטיסטי

2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נתוודע לספקטרום האוטיסטי - ASD. ננסה להבין את החוויה החינוכית לימודית בבתי הספר של החינוך המיוחד המעניקים שירות לאוכלוסייה זו. נלמד על הרציונל והבסיס האידיאולוגי לשילובם של תלמידים עם אוטיזם במסגרות החינוך הרגילות: כיתה מיוחדת בבית ספר רגיל ושילוב בכיתה הרגילה. השילוב בראיה מערכתית: מודלים לשילוב והתאמתם למגוון הקשיים של ילדים עם אוטיזם המשולבים, עבודת הצוות רב-מקצועי בהקשר לתלמידים עם אוטיזם. התמודדות הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מאוטיזם. נסקור את שיטות הטיפול השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו: טיפול התנהגותי, שיטת ה ABA, טיפול מערכתי הכולל גם את הבית, הסביבה של הילד, בית הספר, היכולות של הילד והתמיכות שהוא מקבל. בנוסף נלמד על הסיוע ותמיכה בכיתה הרגילה לילדים עם אוטיזם וילדים המשלבים, שיתוף פעולה עם מורה לחינוך מיוחד ועם צוות רב-מקצועי, עבודה מול ההורים.

ד"ר יונתן קסלר

העולם הרגשי של המבוגר עם לקויי למידה

6022342 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס נלמד בשפה האנגלית.

הקורס יעסוק בעולם הרגשי ובהתמודדות עם הקשיים. הסגנון האישי של האדם עם ליקויי למידה קובע במידה רבה באיזו אסטרטגיות הוא בוחר. תעשה הבחנה בין שתי קבוצות עיקריות: זו העומדת בלחצים ונוטה להצליח בחיים, לעומת זאת שבסיכון, שחבריה מועדים לאי-הצלחה. נכיר אסטרטגיות להתמודדות עם הקשיים במטרה להגיע למיצוי הפוטנציאל האישי. נכיר השלכות חברתיות של התופעה ודרכים אפשריים להתמודדות חיובית.

הפרעת קשב, ריכוז והיפראקטיביות-אוכלוסיות מיוחדות ד"ר נירית קרני ויזר 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נכיר את אוכלוסיית היעד של הפרעת קשב, ריכוז והיפראקטיביות (ADHD/ADD), והתסמינים של הלקות. נלמד על המקור של הלקות. בנוסף, נכיר את סוגי אבחונים וטיפול בילדים ADHD/ADD. נעסוק בהכרת מודלים מגוונים של שילוב והתאמתם לאוכלוסיות ולילדים ADHD/ADD. הבנת החשיבות והתפקיד של המורה הכוללת בשילוב ילדים עם ADHD/ADD. נדון בעמדות אישיות כלפי ילדים עם ADHD/ADD וכפי שילובם במסגרות חינוך רגילות, בהתייחס לשילוב בראיה מערכתית: מודלים לשילוב והתאמתם למגוון הקשיים של ילדים משולבים, צוות רב-מקצועי. נסקור את התמודדות הילד עם ADHD/ADD והתמודדות המשפחות.

הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר ד"ר נירית קרני ויזר 6031711 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נתוודע אל הבנת העולם הרגשי של המתבגר עם הצרכים המיוחדים, הבנה מעמיקה לגבי החוויות שחווה מתבגר עם צרכים מיוחדים בחיי היום יום בסביבת בית הספר. הבנת הבסיס הקוגניטיבי לקשיים בהתפתחות הרגשית בעקבות ליקויים קוגניטיביים. ננסה להבין כיצד הפרעות נפשיות משפיעות וקשורות להפרעות התנהגות וללמוד על דרכי התמודדות עם הפרעות התנהגות. נלמד על התמודדות רגשית של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נדון באלימות כלפי מתבגרים עם צרכים מיוחדים בבית הספר והדרך שבה זה משפיע על עולמם הרגשי. נלמד על הפרעות רגשיות הקרב ילדים ומתבגרים עם צרכים מיוחדים, דרכי התקשורת והתמודדות רגשית של תלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים בחינוך הרגיל.

ד"ר אלון גולדברג

התמודדות עם מגבלות ומחלות כרוניות

6133325 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס מעניק נקודת מבט מקדמת למחלות כרוניות ומגבלות אחרות, לדוגמא: אפילפסיה, סוכרת-נעורים ושיתוק מוחין. בקורס נדון בתפיסה המסורתית להתמודדות עם מחלות, ביתרונותיה ובחסרונותיה ונעלה אפשרויות שונות וחדשות להתמודדות עם מציאות שכזו בחיי היום יום, תוך התייחסות למשאבי התמודדות אישיים, משפחתיים וסביבתיים. הקורס מעניק כלים להבנה טובה יותר של מושג הבריאות והחולי ולתפקידם של המערכות התומכות בילד/מתבגר החולה: משפחה, חברים ובית הספר.

עו"ד תמר גוטגולד כהן

זכויות אדם - הובלה ושינוי

6021825 – 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

בקורס נעסוק בסוגים שונים של זכויות אדם (זכויות בעלות אופי אזרחי פוליטי וזכויות כלכליות חברתיות תרבותיות) תוך בחינת חקיקה ופסיקה רלוונטיים בארץ ובעולם והתייחסות לאקטואליה משפטית בסוגיות אלו. בין היתר נדון בזכות לשוויון על היבטיה השונים וסוגיה (שוויון פורמלי ומהותי) ונתייחס למגזרים מוחלשים ספציפיים בארץ ובעולם ולהסדרים המשפטיים ביחס אליהם. הזכות לחינוך תבחן באופן ביקורתי תוך סקירת חוקי החינוך בארץ והתייחסות לסוגיות כגון חינוך חנים, חינוך פרטי, חינוך בלתי פורמלי ומערכות חינוך מגוונות וחלקם בזכות לחינוך, זכויות ילדים ותלמידים וחינוך מיוחד והקשר בינו לבין זכויות אנשים בעלי צרכים מיוחדים במדינה דמוקרטית. במהלך הקורס נבדוק את יכולתו של המשפט לבצע שינוי חברתי בסוגיות מורכבות אלו תוך בחינת מאבקים משפטיים וציבוריים לשינוי ותוצאותיהם בטווח הקצר והארוך.

ד"ר גלעד גולדשמיט

זרמים אלטרנטיביים בחינוך הומניסטי

6011149 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בקורס נדון ונעמיק בזרמים שונים של חינוך אלטרנטיבי במסגרת החינוך ההומניסטי. בין השאר נעסוק בתורתו של רוסו, דיואי, פריירה, איליץ', חינוך פתוח, דמוקרטי, מונטסורי, חינוך ביתי וחינוך וולדורף. הדיון יתמקד הן בפן הרעיוני והן בפן המעשי והיישומי של כל זרם חינוכי. כמו כן, במידת האפשר, יוזמנו נציגים מהתחום לספר ולהציג את עבודתם.

חוסן במערכת החינוך- ניהול מצבי חרום ומשבר במערכת החינוך ד"ר רובי רוגל

6023338, 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

ניהול מצבי חרום ומשבר במערכת החינוך- הקורס יכלול תרגולים וסימולציות. הקורס יעסוק בניהולה והתנהלותה של מערכת חינוכית- בעיקר בתי ספר, באירועי משבר וחירום. יוגדרו מצבי משבר וחירום רלבנטיים, תילמד התנהגות האוכלוסיות השונות הקשורות למערכת החינוכית באירועים אלה, תלמידים, מורים. צוות. הקורס יעסוק גם בהערכות לקראת אירועי חירום, ועבודת צוות ניהול משברים במוסד החינוכי. הקורס ישלב למידה תאורטית עם התנסויות מעשיות באמצעות תרגילים וסימולציות.

פרופ' יובל דרור

חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי

6111133 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק בחינוך הבלתי-פורמלי ובחינוך הקהילתי למגוונים: הגדרות ותפיסות שונות בארץ ובעולם ושימושיהן במעשה החינוכי והקהילתי, ובעיקר סוגים של חינוך בלתי-פורמלי (תנועות נוער; פנימיות; מנהיגות בני נוער; חינוך חברתי-ערכי וחברת תלמידים בבתי הספר; מסגרות לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים) וחינוך קהילתי (בתי ספר קהילתיים; מרכזים קהילתיים; תכניות של שירות בקהילה; מעורבות הורים; קשרים דו-סטריים של מערכת החינוך עם הקהילות סביבה). המשתתפים יכינו במהלך הקורס עבודות הקושרות את ה"שדה" עם התיאוריה והמחקר בתחומים הנידונים.

חינוך וולדורף – אמנות החינוך וחינוך שהוא אמנות

ד"ר גלעד גולדשמיט

601138 – 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הכרת עקרונות חינוך וולדורף והמעשה החינוכי בגנים ובבתי ספר וולדורף תעמוד במרכז הקורס. במקביל נדון בסוגיית שילוב האמנות בחינוך: רציונל, משמעות, דרכים אפשריות, הרחבת העיקרון של "אמנות החינוך". דגש מיוחד יושם על הכרה והתנסות באמצעים האמנותיים בהם עושים שימוש בבית ספר וולדורף בתחומי ידע שונים ובסביבות למידה מגוונות.

חינוך וחברה בישראל

ד"ר יעל גרינשטיין

דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה

6021805 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס ידון בקונפליקטים חברתיים מרכזיים בחברה הישראלית ויבחן את האופן שבו מתמודדת עימם מערכת החינוך וכיצד נבנית המדיניות החינוכית על רקע כל אלה. במהלך הקורס ייבחן הרקע חברתי פוליטי של הקונפליקטים האמורים ויבדק האופן שבו זרמי החינוך השונים בישראל, בחינוך הערבי ובחינוך העברי, משקפים, מנציחים, או פותרים אותם. כן ייבחנו מודלים חינוכיים שונים המאפשרים לקבוצות נבדלות לחיות זו לצד זו.

חינוך ומשפט

עו"ד תמר גוטגולד כהן

2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בקורס נעסוק בסוגיות מרכזיות בחינוך ומשפט הרלוונטיות לחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בישראל. נדון בזכות לחינוך ועיגונה במערכת המשפט בישראל ובחוקי היסוד. נכיר את חוקי החינוך בישראל ואת התקנות וחוזרי המנכ"ל המוצאים מכוחם. נעסוק בסוגיות הרלוונטיות לזכויות התלמידים ולחובות המדינה, הרשויות המקומיות ועובדי ההוראה, לרבות אחריותם בנויקן ובפלילים במקרי רשלנות. ניתן דגש מיוחד לנושא השוויון בחינוך לאורם של השסעים החברתיים במדינת ישראל. נדון בחינוך המיוחד והמשלב בישראל תוך הצצה למשפט משווה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על חקיקת החינוך בישראל והקשריה הפוליטיים ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט.

חינוך ושינוי חברתי: פדגוגיה ביקורתית, רב תרבותית ופמיניסטית

ד"ר תמר הגר

חינוך יהפוך לאקט משחרר, כותבת התיאורטיקנית הפמיניסטית בל הוקס, אם מורים וסטודנטים יחדלו מלהיות צרכנים פסיביים, ויהפכו לשותפים מעורבים וביקורתיים. ברוח דבריה של הוקס עוסק קורס זה בזרמים חינוכיים שהעמידו במרכז את הקשר בין פדגוגיה לבין שינוי המציאות. ההוגים, החוקרים והמורים שיצרו את התפיסות החינוכיות האלה עסקו בהתבוננות ביקורתית על המציאות החברתית חינוכית ובהצגת תיאוריות ומתודות חינוכיות לתקון מציאות זו. בקורס נלמד, בין השאר את עיקרי החינוך הביקורתי, החינוך הרב תרבותי והחינוך הפמיניסטי. כמו כן נתהה מה קורא לתיאוריות ולמתודות החינוכיות במפגש עם המציאות החברתית-חינוכית האקטואלית ונשאל האם תפיסות חינוכיות אלה באמת יכולות לתרום לשינוי המציאות. הלימוד העיוני ילווה בהדגמות ובתרגול של יישומים פרקטיים של התיאוריות של התיאוריות בכתה.

ד"ר יוסי יפה

חרדה והפרעותיה בילדות

6031708 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק בתופעת החרדה בילדות ובהתבגרות, כחלק מבחינת השפעותיה על הסתגלות הילד ותפקודיו מבחינה חברתית וחינוכית. מטרתו להקנות ידע והבנה מעמיקים במהות התופעה הנידונה מבחינה תיאורטית ואמפירית, ולסקור את משמעותיה בפרספקטיבה התפתחותית ובהקשרים חינוכיים. דגש יושם על מצבי חרדה פתולוגיים חמורים (למשל: הפרעת חרדת פרידה, הפרעת חרדה חברתית, פוביות וכיו"ב), הפוגעים בהסתגלות ובתפקוד הילד והמחייבים תשומות חינוכיות וטיפוליות מיוחדות. הקורס יסקור את נושאי הליבה העיוניים של תחום החרדה והפרעותיה בגילאי הילדות השונים, תוך ניתוח משמעותם בזיקה לעשייה החינוכית והטיפולית. פרק ספציפי יוקדש בשלבי הקורס המתקדמים לצורך הקניית עקרונות התמודדות יעילים בעבודת החינוך וההוראה של ילדים המתאפיינים בחרדה כרונית ומוגברת.

ד"ר תמר הגר

חשיבה ביקורתית ואקטיביזם חינוכי וחברתי

6029121 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס זה נועד להעניק לסטודנטים מגוון של כלים תיאורטיים (סוציולוגים, פילוסופיים וחינוכיים) המאפשרים זיהוי וניתוח של מגמות פוליטיות, מעמדיות, חברתיות של דיכוי, נישול והדרה ומציגים פתרונות חברתיים-חינוכיים המאפשרים שינוי של יחסי כוח אלה. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים לשאול שאלות משמעותיות על אינטרסים ומוטיבציות של ארגונים ובני האדם הפועלים בהם כדי לפתח מבט מפוכח יותר על המציאות שבה הם מתנהלים. המטרה לצייד אותם במגוון של דרכי חשיבה שיאפשרו להם לבצע פעולה אפקטיבית למען שינוי חברתי, חינוכי.

הלימודים בקורס יכללו תיאוריות המזהות מנגנוני שליטה ופקוח ויחסי הכוח חברתיים, פוליטיים (למשל מישל פוקו, פייר בורדייה אנטוניו גרמשי). כמו כן ילמדו כלי הניתוח והעשייה שמציעים פדגוגים ביקורתיים (למשל פיטר מקלארן, הנרי ז'ירו מייקל אפל) חוקרות ואקטיביסטיות פמיניסטיות (למשל בל הוקס, מדלן ארנוט, שרון דוהרטי, גטארי צ'קרווטי ספיבק, צ'נדרה מוהנטי ואחרות) ותיאורטיקנים ומחנכים רב תרבותיים (למשל צ'ארלס טיילור, וויל קימליקה, ביקו פארק ואחרים). הסטודנטים יקראו טקסטים של ההוגים השונים וילמדו להשתמש במושגים התיאורטיים

ככלי ניתוח של מקרי מבחן. מקרי המבחן יכללו התנסויות אקטיביסטיות שונות המתועדות בספרות ובקולנוע.

ד"ר רונן ברגר

טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה

6029119 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

טבע תרפיה היא גישת טיפול חווייתית ויצירתית המתקיימת בטבע תוך שמתייחסת אליו כשותף בתהליך. היא כוללת אלמנטים מתחומי טיפול וחינוך התנסותיים שונים ומפתחת תיאוריה, מודלים ואתיקה ייחודיים. הקורס יערוך הכרות עם התיאוריה והפרקטיקה הבסיסית של הטבע תרפיה תוך התמקדות ביישומיה בעבודה חינוכית. הוא יתייחס לעבודה ולמחקרים שנעשו במסגרות חינוך מגוונות: בגנים ובבתי ספר, מהחינוך הרגיל והמיוחד ויצג דרכים שבהם הטבע תרפיה יכולה לחבר את הילדים לכוחותיהם ולתמוך בהתפתחות היחיד והקבוצה. הקורס ישלב התנסויות בכיתה ובטבע, הרצאות והמשגה.

ד"ר ענת רביב

טכנולוגיות מקדמות למידה לתלמידי קשב ול"ל

6023343 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס עוסק בכלים ואסטרטגיות תומכות למידה לתלמידים ל"ל. ותלמידי קשב, במהלך הקורס נחשף למספר מקרים שסיבם יתבצע חקר מקרה ותבנה תוכנית התערבות מותאמת בכלים ממוחשבים.

ד"ר נורית פז

טכנולוגיות סיוע בחינוך המיוחד

6023381 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

עבודת צוותים רב מקצועיים היא הכלי המרכזי שבאמצעותו מקדמות מסגרות חינוכיות את מטרותיהם. הקורס יתמקד בעקרונות העבודה של צוות רב מקצועי במסגרות חינוך מיוחד ובבניית שיתופי פעולה בין אנשי הצוות.

במסגרת הקורס נעמיק בהבנת החשיבות של שיתוף פעולה בין הצוות החינוכי לבין הורים לילדים עם צרכים מיוחדים. נושאי הקורס יכללו:

תאוריות המסבירות עבודה של צוותים בין מקצועיים, עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות משלבות ומסגרות של החינוך המיוחד, גורמים המשפיעים על עבודה רב-מקצועית ושיתופי פעולה ותקשורת בין אנשי הצוות וההורים.

גב' רוני היינבך

יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה

6133327 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

בעידן שבו מערכות רבות מופרטות, בהן גם מערכת החינוך, גדלות האלטרנטיבות בחינוך וגדל מספר הארגונים המספקים חינוך. בקורס זה נכיר מקרוב את עולם המגזר השלישי - הארגונים המלכ"רים: נלמד כיצד עובדים בארגון שצוותו מורכב מאנשי מקצוע מדיסציפלינות שונות. נבדוק את השאלות מה היא יזמות חברתית וכיצד הופכים חזון למציאות, ולבסוף נבדוק כיצד ניתן להעריך את התהליך שביצענו, לאחר השלמתו. הקורס יעניק ליווי צמוד לסטודנטים במהלך לימודי השדה, ייתן להם כלים פרקטיים וילווה אותם צעד אחר צעד בדרך ליזמות חדשה.

ד"ר סמי בהט

יזמות חברתית כבסיס לקידום מיזמים חינוכיים

6023333 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

יזמות וחדשנות, בדגש על היבטיהן החברתיים (Social Entrepreneurship, Social Enterprise), מהוות כוח מרכזי בהנעת פרטים וארגונים וביצירתם של שינויים חברתיים בכלל, ובשדה החינוכי, בפרט. תרגומה היישומי של יזמות מסוג זה מכוונת לעיצוב פתרונות ומיזמים העונים על האתגרים והצרכים החברתיים- החינוכיים במסגרות הפורמאליות והבלתי פורמאליות. מטרתו העיקרית של הקורס להעמיק את הידע התיאורטי והיישומי אודות התהליכים הכרוכים בהתנסות המכוונת להנעה והובלת מיזם חברתי-חינוכי, על היבטיו השונים.

עו"ד תמר גוטגולד כהן

יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך

6031609 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בקורס נעסוק בסוגיות ביחסי עבודה הרלוונטיות לעובדי מערכות חינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי. בין היתר נדון בחובות מעסיקים לתן הודעה כתובה עם תנאי העבודה, בדיני השכר והשעות הנוספות, בחופשה, הבראה, מחלה ופנסיה, בחובות מעסיקים בסיום יחסי עבודה (שימוע, פיצויי פיטורים, פיטורים שלא כדין וכו'), בזכות ההתארגנות, באחריות עובדי הוראה למיניהם ובסוגיות של שוויון הזדמנויות בעבודה לעובדי מוסדות ומערכות חינוך. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על זכויות עובדים לעומת זכויות מעסיקים במוסדות ומערכות חינוך מגוונות וכן נכיר מושגי יסוד בעולם המשפט ובחקיקת המגן הרלוונטית לדיני יחסי עבודה.

עו"ד ענבל פלג קוריאט

ילדים ונוער בעולם המשפט

6031712 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

עבודה עם ילדים ונוער דורשת התמודדויות יום-יומיות עם שאלות אתיות ומשפטיות מורכבות. הקורס יעסוק בהיבטים מוסריים ומשפטיים הקשורים לנקודות המפגש שבין עולמם של הילדים לעולם המשפט. בחלקו הראשון של הקורס נתמקד במפגש של מערכת המשפחה ודינייה עם עולמם של הילדים ונדון, בין היתר, בסוגיות כגון: זכויות הילד במשפחה ובמערכת החינוך, אפטרופוסות והחזקת ילדים, קביעת אבהות, זכויותיהם של ילדים בהליכי גירושין, אימוץ, אומנה ופונדקאות. בחלקו השני של הקורס נעסוק בקשרים שבין הדין הפלילי ועולמם של הילדים ונדון בסוגיות כגון: היקף האחריות המשפטית החלה על אנשי חינוך וחובת דיווח על עבירות המבוצעות בקטינים, מידת הלגיטימיות של אמצעי ענישה שונים, עבירות מין בקטינים, ילדים עוברי חוק – ענישה ושיקום.

ד"ר נירית קרני וייזר

ילדים עם צרכים מיוחדים-הגדרה ואבחון

6023369 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס- הכרת אוכלוסיית הילדים עם הצרכים המיוחדים על מאפייניה השונים והגדרתה (מוגבלות שכלית התפתחותית).

הכרת מערך האבחונים השונים החל מאיתור הלקות וכלה באבחונה.

פיתוח כישורים בתחומים השונים של ההתנהגות המסתגלת בקרב ילדים עם צרכים מיוחדים. ערכות החינוך, הרווחה והשיקום ותפקידן בהכנתו של הפרט לחיים משמעותיים מבחינה אישית, חברתית ותעסוקתית.

יש לי קול: מופע, מיצג ותערוכה כמדיום לקידום תהליכים בחינוך ד"ר רונן ברגר

6023357 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס זה יציג את האפשרות להיעזר בהיבטים שונים של פרפורמנס – בהופעה, תערוכה ומיצג – כדי לקדם תהליכי העצמה, ביטוי אישי וקבוצתי בחינוך. הוא יתמקד באופן שבו התהליך היצירתי המכוון להופעה וההופעה עצמה יכולים לעזור לילדים ולמבוגרים להשמיע את קולם, להתחבר לכוחות, להתבטא, ללמוד ולהתפתח. הקורס יציג מגוון תיאוריות וגישות עבודה במדיומים השונים של האמנויות – תאטרון פורום, תאטרון פליבק, תאטרון רחוב, מיצג, תערוכה ותנועה, וידגים מהלכה למעשה את האופן שבו ניתן להיעזר בפרפורמנס כדי להשמיע את קולם של היחיד ושל הקהילה. הקורס ישלב הרצאות תיאורטיות, דיונים, דוגמאות מהשטח ותיאורי מקרה, תהליכי יצירה והתנסויות בפרפורמנס בכיתה ובמכללה.

ד"ר שי מנשה

כישורי שפה ודיסלקציה

6029150 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בשנים האחרונות יש התפתחות משמעותית בידע המחקרי והיישומי בתחומי רכישת השפה הדבורה, השפה הכתובה ובליקויים אפשריים בהן. בקורס נדון בהתפתחות השפה על מרכיבי השונים תוך התייחסות לגורמים ההתפתחותיים, התנהגותיים, קוגניטיביים, וניורוקוגניטיביים. יילמדו גישות שונות המסבירות את תהליך רכישת הקריאה והכתיבה כגון גישות התפתחותיות וגישות לינגוויסטיות. נדון בגורמים היכולים לנבא ליקויי קריאה ושפה, בליקויי הלמידה ובליקויים הקוגניטיביים, בגישות התערבות בתחום הקריאה והכתיבה ובגישות לאיתור ואבחון.

גב' הגר דורנאי

לחקור גבולות באמצעות אמנות

6011157 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

מושג הגבול הינו מושג מרכזי ומשמעותי בחיינו. הוא מלווה אותנו בחשיבה ובעשייה, הן בחיי היום-יום והן במסגרת הניסיון שלנו להבין את ההווה האנושית הגבולות מגדירים אותנו: גבולות הגוף, גבולות המציאות, גבולות הקיום והיקום, גבולות פסיכולוגיים, מנטאליים, רגשיים, התנהגותיים, וגבולות ביחסים בין אדם לחברה בה הוא חי. הגבול הוא שמכתיב את הקצה הממשי והפסיכולוגי ומתוך כך את המרחב בתוכו אנו מתקיימים. בקורס נתנסה בתהליכי יצירה בחומרים מגוונים כדרך להכיר לחקור ולהבין את הגבולות האישיים שלנו והיחסים בינם לבין הסביבה בה אנו חיים. ככל מפגש תתקיים התנסות סדנאית, התבוננות ודיון על התהליך והתוצר והפניה לקריאה של חומרים תאורטיים מותאמים.

לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי

גב' ויויאנה מלמן

6029175 - 2 ש"ש, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק בהכרת המשחק כשפת ביטוי של הילד ומשמעות המשחק בחייו. נלמד סוגים שונים של משחקי ילדים, נדגיש את חשיבותו של המשחק הדידקטי והחברתי ואת תרומתו להתפתחות בתחום הרגשי, החברתי, הסנסו-מוטורי והקוגניטיבי. נתנסה במיומנויות הקשורות להנחית משחקים ולניתוח משחקים, ונלמד להתאים את המשחק לצרכים ההתפתחותיים השונים. הקורס יכלול תצפיות במשחקי ילדים והרצאות תיאורטיות.

לימודי שדה- המוקד שילוב אמנויות

גב' שרון חי

6022312 +6 6 ש"ש, 4 נ"ז, עבודה מעשית

הסטודנט ישתלב במסגרות חברתיות-חינוכיות-טיפוליות ויעשה שימוש בשפת האמנות בעבודה עם אוכלוסיות מגוונות או ככלי התבוננות, בחינה, ביקורת וביטוי עצמי/חברתי/תרבותי ו/או ליצירת שינוי חברתי. לימודי השדה יתנהלו באחד משלושת תחומי המוקד: אמנות חברה ותרבות; אמנות בהקשרים חינוכיים; אמנות ופסיכולוגיה. הסטודנט יקבל הדרכה קבוצתית במסגרת שבה הוא עובד והדרכה פרטנית במכללה לאורך שנת הלימודים.

לימודי שדה- מוקד חינוך חברתי

גב' שרון חי

611134 - 6+6 ש"ש, 4 נ"ז, עבודה מעשית

במסגרת לימודי השדה ייבחן הקשר שבין התיאוריות הנלמדות בקורסים השונים לבין המציאות, וינתחו היחסים המורכבים שבין חשיבה תיאורטית לפרקטיקה חברתית חינוכית. הסטודנט יתודע לבעלי תפקידים שונים במסגרות אלה, בתחומי הניהול, ההובלה וההקמה של פרויקטים חינוכיים שונים.

לימודי שדה שנה ב' – מוקד חינוך מיוחד

גב' שרון חי

6029126 - 6+6 שש"ס, 4 נ"ז, עבודה מעשית

דרישות קדם: ציון של 80 ומעלה בקורס הכרת מסגרות החינוך המיוחד

הסטודנט ישתלב במערכות של החינוך המיוחד בשטח, יכיר את עבודת אנשי הצוות, את מאפייני האוכלוסייה ואת גישות ההתערבות הקיימות. בשנה זו יושם דגש על התחום החינוכי בעבודת הסטודנט. הסטודנט יקבל הדרכה קבוצתית במסגרת והדרכה פרטנית במכללה לאורך כל שנת הלימודים האקדמית.

גב' שרון חי

לימודי שדה שנה ג' מוקד חינוך מיוחד

6033849 - 6+6 שש"ס, 4 נ"ז, עבודה מעשית

דרישות קדם: לימודי שדה שנה ב'

בשנה זו יושם דגש על התחום החינוכי-טיפולי בעבודת הסטודנט, שישתלב במסגרות חינוכיות וטיפוליות. הסטודנט ילמד להכיר את עבודת איש החינוך-טיפול, שהינם חלק מהמערך החינוכי-טיפולי במסגרות לאנשים בעלי צרכים מיוחדים. הסטודנט יקבל הדרכה במסגרת לצד הדרכה פרטנית במכללה לאורך כל שנת הלימודים האקדמית.

גב' שרון חי

לימודי שדה - מוקד לליקויי למידה

6033869 - 6+6 שש"ס, 4 נ"ז, עבודה מעשית

דרישות קדם: כל קורסי החובה של שנה א'

הסטודנט ישתלב במערכת החינוך הרגילה, יכיר את עבודת אנשי הצוות, את מאפייני האוכלוסייה ואת גישות העבודה הקיימות במערכת החינוך. בשנה זו יושם דגש על יישום עקרונות הלמידה המתווכת ועל התנסות בפעילויות תומכות למידה. הסטודנט יקבל הדרכה קבוצתית במסגרת שבה הוא עובד והדרכה פרטנית במכללה לאורך שנת הלימודים.

ד"ר נילי גל-ים

למידה מתווכת

6029156 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יקיף נושאים הקשורים ישירות להתנסות בלמידה מתווכת ובתיאוריה של פוירשטיין העוסקת ביכולת להשתנות כתוצאה מלמידה מתווכת. נדון בעקרונות התיווך, בפונקציות קוגניטיביות פגומות וביכולת לפתחם. נעסוק במושגים הקשורים בלמידה מתווכת של השפה והדיבור הפנימי על פי משנתו של ויגוצקי, ובפעילויות בטווח ההתפתחות הקרובה. נדון בתיווך של מיומנויות חברתיות ויכולת להשתמש בהן בסיטואציות חברתיות.

ד"ר גיל מאור

לקוויות למידה בלתי מילוליות ודיסקלקוליה

6023340 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

כ- 15% מכלל האוכלוסייה סובלים מלקויות למידה, חלק גדול מהם סובל מלקויות למידה לא-מילוליות. במסגרת הקורס נסקור את המונח לקות למידה, נעמיק בהיכרות עם לקויות למידה לא-מילוליות, תוך התייחסות לשלושת הלקויות העיקריות בספקטרום – לקות מותמטית (דיסקלקוליה), דיסאורינטציה זמן-מרחב ודיס אורינטציה חברתית. נעמיק במיוחד בקשיים בלמידת חשבון, נלמד דרכים לאבחון, תוך התייחסות לאבחנה מبدלת, ולדרכי טיפול באנשים הסובלים מקשיים בלמידה חשבון.

לקויות למידה בראיית מערכות החינוך והבריאות בישראל

ד"ר דנה צורי

6023383 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

השכיחות והכרוניות של תופעת לקויות הלמידה והפרעת הקשב והריכוז בשילוב עם יכולתם להפריע לתחומים התפתחותיים חשובים, הופכים אותם לעניין קהילתי ובריאותי חשוב. הקורס יערוך היכרות עם הגדרות ומטרות מערכת החינוך והבריאות בהקשר של לקויות למידה, התפתחות היסטורית של התחום הארץ ובעולם וכן, מערכות ממשדיות ומשאבים הזמינים לאדם הסובל מלקות למידה או הפרעת קשב וריכוז. מטרת הקורס היא להבין את המשאבים והמערכות הזמינות ללקויות למידה והפרעת קשב וריכוז כתוצר חברתי של היסטוריה כללית יותר של אנשים עם מוגבלויות. כמו כן יוצגו וידונו דילמות עמם מתמודדים מורים, מטפלים, הורים ותלמידים לקויי למידה במערכת החינוכית בישראל.

מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

גב' ויויאנה מלמן

גב' מיכל דורון

6029169 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק בהכרת כלים שונים של הבעה ויצירה בתחומי הדרמה, האומנות, הסיפור והתנועה. נלמד להכיר את העקרונות שעליהם מבוססת גישת הסיוע בעזרת כלים אלה, את משמעותם של הכלים ואת השפעתם על התפתחות האדם. הקורס יכלול הרצאות תיאורטיות בשילוב של ניתוח אירועים.

ד"ר גיל מאור

מבוא להפרעות קשב והיפראקטיביות

6011131+2 – 2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הפרעת קשב מוכרת בקיצור הקליני ADHD, והיא מתוארת כהפרעה התפתחותית שכיחה, המאפיינת כ- 10% מכלל האוכלוסייה. להפרעה בסיס נוירולוגי, בעל השלכות בולטות בכל מחזור החיים ועל תחומי החיים השונים. מאפייניה הקליניים של ההפרעה קרובים מאוד לתפקוד הנורמלי וכתוצאה מכך קיים קושי באבחון ובתיאור ההפרעה באמצעות מדדים אובייקטיביים-מדידים. במסגרת הקורס ילמדו הבסיס הנוירולוגי של ההפרעה, מאפייניה הקליניים במחזור החיים, הכלים לאבחנה מبدלת ולטיפול נכון בהפרעה.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

מבוא לחינוך חברתי

6011125 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס להציג את הקשרים בין חברה לחינוך, ובמיוחד בהיבט של עיצוב זהות וחינוך לערכים. חשיפה זו תתבצע באמצעות בחינה של המטרות והתוכניות של החינוך החברתי והחינוך לערכים הן במסגרות הפורמאליות של משרד החינוך והן במסגרות בלתי פורמליות, דוגמת תנועות הנוער. במסגרת הקורס יבחן תפקידן של אותן מסגרות בהבניית הזהות הישראלית ותוך כך בחינת הקשרים בין קהילה, חינוך ושינוי חברתי.

ד"ר יוסי יפה

מבוא לחינוך מיוחד חלק א'

6033856 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס דן בסוגיית המרכזיות של החינוך המיוחד, בהן מהותו כתחום חינוכי ומדעי רב-דיסציפלינרי, תחומי הטיפול שלו באוכלוסיות של לומדים עם צרכים מיוחדים והבנת המהות הסימפטומטית והאטיולוגית של הלקויות העומדות ביסוד צרכים אלו. מתוקף שכיחותן בחינוך המיוחד, הקורס יתמקד בסקירת הלקויות הקוגניטיביות, ההתפתחותיות והרגשיות/התנהגותיות. הקורס יציג גישות שונות להבנת הלקויות הללו, ויבחן את דרכי האבחון, הטיפול והמניעה שלהן.

ד"ר נירית קרני וייזר, ד"ר בתאל חזן-לירן

מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'

6023362 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יקנה מושגי יסוד בחינוך מיוחד, הכרת חוקי החינוך המיוחד וזכויותיהם של ילדים עם לקויות, בהמשך לחלק א' נעמיק ב הכרת סוגי האבחון והטיפול בילדי החינוך המיוחד, בתוך כך יידונו ההיבטים התיאורטיים, החינוכיים והטיפוליים הקשורים בהתמודדות המשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. בנוסף, נעסוק בפיתוח הבנה לרציונל ולבסיס האידיאולוגי-חינוכי של שילוב, הכרת מודלים מגוונים של שילוב והתאמתם לאוכלוסיות השונות בחינוך המיוחד, הבנת החשיבות והתפקיד של המורה לחינוך המיוחד והצוות הרב מקצועי, והכרת עקרונות העבודה במסגרות משלבות.

ד"ר שי מנשה

מבוא ללקויות למידה חלק א'

6021304 +2 – 2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יאפשר היכרות והבנה של הנושאים המרכזיים בתחום ליקויי הלמידה. הסטודנטים יכירו את ההגדרות לליקויי הלמידה, את הפרופילים התפקודיים ואת התחומים השונים שבהם ייתכנו הליקויים. יילמדו גישות ותיאוריות להסבר לקויות הלמידה מבחינה התנהגותית ונירופסיכולוגית. כן ידונו הבדלים שבין ליקויי למידה לקשיי למידה, וממצאים מחקריים הקשורים בהיבטים רגשיים וחברתיים של התחום. בנוסף תודגש חשיבותה של המודעות לנושא בקרב ההורים ואנשי החינוך.

ד"ר שי מנשה

מבוא ללמידה

6023360-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס עוסק באופן תיאורטי ואמפירי במהותה של למידה תוך בחינת גישות למידה שונות כמו ביהוויריזם, קוגניטיביזם, קונסטרוקטיביזם, והתיאוריה הסוציותרבותית. במהלך הקורס ידונו ההבדלים בין הגישות ויושם דגש על הנחות היסוד העומדות בבסיס הגישות תוך התייחסות למהות הלמידה, תפקיד הלומד, תפקיד המורה, הסביבה, ויחסי הגומלין ביניהם. הקורס ישלב קריאה של מקורות ביבליוגרפים, דיון בתחום הלמידה וההוראה, ניתוח תהליכי למידה, וניתוח סביבות למידה על-פי הגישות השונות הנלמדות בקורס. הנחת היסוד של קורס זה היא שישנה חשיבות להבנה מעמיקה של תהליכי הלמידה בקרב הלומדים.

ד"ר טל ישראלי

מבוא לסוציולוגיה של החינוך

6011103 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס להקנות לסטודנט מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה ובסוציולוגיה של החינוך, ככלים לניתוח ולהבנה של מערכת החינוך, של המציאות הבית ספרית ושל תהליכי חינוך כחלק מהמציאות החברתית הכללית בארץ ובעולם. ביניהם: חברות וסטייה, הון אנושי וריבוד, שוויון הזדמנויות ומצוינות, בידול ואינטגרציה, פלורליזם ואחידות, מבחני מיון והשכלה גבוהה.

ד"ר משי משה אורי

מבוא לפילוסופיה של החינוך

פרופ' אביהו רונן

6033922 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

ד"ר אדם ויילר גור אריה

קורס מבוא בהגות החינוכית. הקורס יתמקד ביסודות הפילוסופיים של כמה שאלות מרכזיות בחינוך, ביניהן: מה היא מהות הפעולה החינוכית? האם החינוך משחרר או מדכא? האם ניתן לחנך לערכים? האם ביכולת החינוך לקדם את החברה? מהו מקומו של הילד בתהליך החינוכי? מה היא משמעות החינוך בתקופתנו? נושאים אלה יידונו במסגרת הקורס מתוך התייחסות למשנותיהם החינוכיות של כמה פילוסופים והוגים מרכזיים כגון אפלטון, רוסו, קאנט, דיואי ועוד.

ד"ר עומר הורביץ

מבוא לפסיכוביולוגיה

6011123 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יציג את נושאי הבסיס של המחקר הפסיכו-פיזיולוגי כחלק מהענף הכללי של הפסיכולוגיה המודרנית. הוא סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות ומיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נוירי-פיזיולוגיים וביוכימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. ייסקרו נושאי יסוד כגון נוירו-אנטומיה בסיסית, הולכה עצבית, העברה סינפטית, פסיכופרמקולוגיה בסיסית, תפקוד ואנטומיה מוחית (כולל התייחסות לפגיעות מוחיות ולתהליכי החלמה לאחר פגיעה מוחית) ושיטות בחקר המוח. כן ניגע בקצרה בכמה נושאים מערכתיים.

ד"ר יוחאי עתריה, גב' ליאור אריאל

מבוא לפסיכולוגיה של החינוך

גב' חיות הודיה

6013306 - 2+2 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

מר שגיב בר ששת

6013307 - 1+1 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקריים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

ד"ר גליה אנקורי

מבוא לשילוב אומנויות בחינוך

6033910 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס להקנות תשתית תיאורטית הרלוונטית לפסיכולוגיה של היצירה והאומנות. נבחן את חוויית היצירה ממגוון של פרספקטיבות: תיאוריות פסיכואנליטיות, התפתחותיות, קוגניטיביות, אבולוציוניות וטיפוליות.

ד"ר לאה מרזל

מבוא לשפת המוזיקה

6029179 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

המוזיקה כשפה, כאמנות וככלי חינוכי מטרות הקורס לטפח אהבה למוזיקה ורצון לדעת עליה ואודותיה, להקנות מושגי יסוד מתחום שפת המוזיקה ותולדות המוזיקה, להכיר רפרטואר מוזיקלי נרחב מהתרבות הישראלית והעולמית, תוך יצירת התמצאות היסטורית וסגנונית, להכיר את תחום המוזיקה והשימוש בה הן כאמנות ערכית והן ככלי חינוכי, לשכלל ולפתח את המיומנויות המאפשרות התבטאות באמצעות המוזיקה: האזנה, שירה, נגינה, אלתור, הסמלה, ציור, דרמה ועוד.

מר עופר זילברברג

מבוא פסיכודרמה - תיאוריה וטכניקות מרכזיות

6011147 - 2 שש"ס, 2 נ"ז,

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

פסיכודרמה היא גישה שפותחה על ידי יעקב לוי מורנו בראשית המאה הקודמת. מורנו פיתח את הסוציומטריה והפסיכודרמה במטרה להבין דינמיקה של קבוצה ובעיקר את האדם ומערכת היחסים סביבו. מורנו ראה בפסיכודרמה שיטה המפתחת את היצירתיות והספונטניות כגורמים המחזקים את הסתגלותו ואיכות חייו של האדם. קורס נחוה דרך עצמנו את הטכניקות הפסיכודרמטיות ונלמד את הגישה של מורנו ואת המושגים המלווים את העבודה הפסיכודרמטית.

ד"ר שגיב רייס דפנה

מגדר במערכת החינוך

6031807 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעסוק ביחסי הגומלין שבין החינוך ומערכותיו לבין הבנייה ושיעתוק של המגדר. נדון בזהות מגדרית, אוריאנטציה מינית הומו-לסבית וחינוך מיני בבתי הספר. נבחן את האופן בו המגדר והיחס למין מובנה במערכת החינוך מהגיל הרך ועד לבתי הספר התיכוניים. נעסוק בשוויון/חוסר שוויון בין המגדרים במערכת החינוך/בכיתה ובדילמת החינוך המופרד מגדרית מול החינוך המשותף. נכיר ונדון בפדגוגיה ביקורתית ובפדגוגיה פמיניסטית.

ד"ר דנה צורי

מדעי המוח בחינוך

6023382 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מדעי המוח בחינוך הוא תחום מחקר ופרקטיקה אשר הולך וגדל בעשור האחרון. הגשר בין המחקר הקוגניטיבי ומחקר המוח לחינוך הולך ונבנה וכתוצאה מכך, פני החינוך במאה ה-21 משתנים באופן דינאמי ומתמיד.

הקורס יתמקד בהצגת ידע בסיס ומושגי יסוד בתחום המחקר הקוגניטיבי ומחקר המוח בהקשר חינוכי. במהלך הקורס יוצגו קשרים בין מדעי המוח, למידה וחינוך וידונו התובנות הרלוונטיות ממדעי המוח והקוגניציה לחינוך. הקורס יסקור ידע עדכני בדבר מערכות קוגניטיביות בסיסיות המשמשות להמשך רכישת הידע האנושי. כמו כן, יעסוק הקורס בפונקציות רלוונטיות ללמידה כגון זיכרון או השפעה של חשיפה וגורמים מוטיבציוניים, רגשיים ופיזיים על הלמידה.

ד"ר נירית קרני ויזר

מוגבלות שכלית התפתחותית

6023363, 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נדון בהתפתחות והשינוי בהגדרות השונות של פיגור שכלי (מוגבלות שכלית התפתחותית- מש"ה), החל מההגדרה המסורתית משנת 1983 ועד להגדרה העדכנית 2010. נדון ברצף של מש"ה. תכונות אישיות- תורשה או סביבה אפיונים מיוחדים של ילדים עם תסמונת דאון. מהותו של המש"ה: חשיבה מהי, אישיות, הסתגלות חברתית והתפתחות גופנית. נדון בעקרונות בחינוך תלמידים עם מש"ה: נורמליזציה, איכות חיים, ואוטונומיה. נלמד על הרציונל והבסיס האידיאולוגי לשילובם של תלמידים עם מש"ה במסגרות החינוך הרגילות. התמודדות הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מהלקות. נסקור את שיטות הטיפול השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו. הסתגלות חברתית ושילוב: תכניות התערבות בגיל הרך - סוגיית השילוב במסגרות רגילות, החינוך בביה"ס היסודי - "הכנה לחיים" - עקרונות יסוד, מחקרי מעקב אחר בוגרי החינוך המיוחד והשתלבותם החברתית והתעסוקתית, החינוך בחט"ב - חינוך לתעסוקה - התפתחות הזהות העצמית התעסוקתית, מסגרות המשך לבוגרים עם מש"ה - תעסוקה וחברה, חינוך חברתי וחינוך לביטחון עצמי שעות הפנאי ומגורים בקהילה.

ד"ר לאה מרזל

מוזיקה וחינוך

6029181 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

שילוב בין מחקר ליישום, המוזיקה כאמנות ערכית וככלי חינוכי, המוזיקה בחינוך המיוחד, מטרות הקורס, לטפח אהבה למוזיקה ורצון לדעת עליה ואודותיה, להכיר רפרטואר מוזיקלי נרחב ודרכים לשילובו בהוראה, לטפח את הידע בנושא החינוך המוזיקלי: מתיאוריה ליישום, לעודד את החקר בתחום, לפתח יכולת חשיבה וכושר התבטאות בענייני מוזיקה וטעם מוזיקלי, לשכלל מיומנויות המאפשרות התבטאות באמצעות המוזיקה, להקנות כלים יישומיים לשילוב המוזיקה בעבודת ההוראה באוכלוסיות שונות, מתן כלים לבניית תכנית לימודים המשלבת מוזיקה.

מוזיקה, תרבות ורגש

ד"ר לאה מרזל

6029180 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

המוזיקה כראי לשונות חברתית, וככלי ביטוי אישי, לאומי ועולמי. מטרות הקורס, להעניק חוויה רגשית, עניין, הנאה ואהבה למוזיקה, לפתח מודעות והקשבה למוזיקה "שלי" ולמוזיקה של "האחר" – גישה רב-תרבותית בתהליכי למידה והוראה, להכיר במרכיבים אסתטיים-מוזיקליים האופייניים לסגנונות המוזיקליים המגוונים (הפקות קוליות, צורות מוזיקליות, סוגי מנגינה, כלי נגינה, מקצבים) להעשיר את הפוטנציאל המוזיקלי הטמון בכל אחד מאיתנו, לטפח את הביטוי האישי והיצירתי באמצעות המוזיקה, ליצור קשר בין המוזיקה ובין תחומי תוכן אחרים, להעמיק את הידע בתחומי מגוון התרבויות ותתי התרבויות המוזיקליות המתקיימות בישראל.

מטרות חינוך שוות ושונות

ד"ר בתאל חזן-לירן

6023385 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס הינה להפגיש את הסטודנטים, באופן תיאורטי לצד מעשי, עם תחום תכנון ותוכניות הלימודים ככלל ובחינוך המיוחד בפרט. במישור התיאורטי, יוצג הרקע לצמיחת התיאוריה של תכנון לימודים ותובהר משמעותם של מושגים בתחום זה. כמו כן, יתוארו התמורות השונות שחלו במרוצת השנים בתכנון תוכניות הלימודים ויבחנו גישות שונות שנועדו לענות על רבגוניותם של הלומדים והשוני בצורכיהם. במישור המעשי, ילמד אופן קביעתם וניסוחם של יעדים ומטרות בתוכניות לימודים לצד עיצוב דרכי הוראה ואופני ההערכה הולמים, כאשר הסטודנטים יתנסו באופן ממשי בבניה של תוכנית לימודים יחידנית.

מיומנויות אקדמיות

ד"ר עירית ששון, ד"ר דהאן אורלי

601112 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

גב' יעל גרינשטיין, ד"ר יערה גיל-גלזר

ד"ר משי משה אורי, ד"ר אלכס זיבנברג

מטרת הקורס היא הקניית אסטרטגיות חשיבה ולמידה הנמצאות בבסיס הלימודים האקדמיים ועריכת מחקר מדעי. הקורס כולל התנסות בכתביה אקדמית על שלביה השונים. לאורך שנת הלימודים עוסק הקורס במיומנויות הלמידה הנדרשות באקדמיה, תוך התמקדות בפיתוח חשיבה, קריאה ביקורתית, שימוש מושכל במשאבי הספרייה ומאגרי המידע וניתוחי מאמרים המתייחסים

להיבטים של השיטה האקדמית. הכתיבה המדעית כוללת מיזוג מידע ממקורות אקדמיים, ספרים ומחקרים ומהווה תשתית עיונית למחקר.

ד"ר ורד האס

מיומנויות המאה ה-21

6023392- 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מאז ומעולם שימש החינוך ככלי של החברה לטפח דור עתיד המתאים לתפיסת המציאות של אותה חברה. בעשורים האחרונים, דרך מבחנים בינלאומיים, הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי ה OECD, בעזרת חברות ענק בינלאומיות החל להשפיע בצורה מכוונת על תחומי הלימוד במדינות רבות מסביב לעולם. מטרתה של השפעה זו להכין את דור העתיד לעולם התעסוקה של המאה ה-21. השם שניתן לתחומי ההשפעה שנבחרו הוא "מיומנויות המאה ה-21".

גישה זו קוראת להעניק לתלמידים הרגלי עבודה, למידה ושיתוף פעולה ששימוש בהם אינו שכיח במתודות ההוראה הנופצות בשנים האחרונות. קבוצות מחקר ופיתוח שונות ברחבי העולם הכניסו תחת קטגוריה זו מבחר מיומנויות קוגניטיביות, רגשיות והתנהגותיות, כגון פיתוח חשיבה יצירתית, פיתרון בעיות שיתופי, אוריינות טכנולוגית ועוד, זאת בנוסף לאוריינות הבסיסיות של קריאה, כתיבה וספירה. לאופני ההוראה וההערכה תפקיד קריטי ביכולת לקדם את הלמידה של מיומנויות אלו. במהלך הקורס בעזרת חקר עצמאי מודרך ושיתוף פעולה מקוון שיתבטאו במצגות שיתופיות בכיתה, התלמידים ילמדו ויתנסו במיומנויות המאה ה-21.

ד"ר רובי רוגל

מנהיגות במערכת החינוך

6023339- 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דיון בנושא של מנהיגות חינוכית ובסוגיות אקטואליות הקשורות לתפקידה של מערכת החינוך בסוגיות אלו. הקורס יכלול חלק תאורטי וחלק של דיוני מקרה או דיוני אירוע. הקורס יחקר באופן פעיל את הקשרים שבין מנהיגות וחינוך, באמצעות העמקה בנושא של מנהיגות, בקשר בין מנהיגות וחינוך, ועיסוק במגוון הקשרים החל ממנהיגות הומניסטית, דרך, ניהול דיאלוגים בחינוך, עיצוב חזון חינוכי, ניהול משברים ערכיים, מעורבות חברתית, חינוך וקיימות ופיתוח מנהיגות צעירה. לצד למידה תאורטית יתבקשו המשתתפים לחקור נושאים רלבנטיים ולהציגם במסגרת השיעור במטרה להציג נושאים ולנהל עליהם דיונים. הצגת הנושאים בשיעורים תהיה המטלה המרכזית של הסטודנטים בקורס.

ד"ר חיים שקד

מנהיגות חינוכית

6023394- 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

על אף המרכזיות של תופעת המנהיגות בחברה האנושית, נותרה המנהיגות מושג חמקמק, שקשה להגדירו או להצביע על מרכיביו. האם האדם נולד עם כישורי מנהיגות? האם תכונות של מנהיגות ניתנות לפיתוח או לרכישה? בקורס מנהיגות חינוכית נבחן את מושג המנהיגות, ונכיר סגנונות, גישות ומודלים של מנהיגות. הקורס ידון במושג המנהיגות בכלל, ומנהיגות חינוכית בפרט. הקורס יעודד למידה משמעותית, בה הלומדים מעבדים מידע ויוצרים ידע חדש הרלוונטי לעולמם האישי. מטרת

הלמידה היא לפתח את כושר החשיבה ולעודד צמיחה אישית. לפיכך ייעשה בקורס שימוש במתגונן מתודות למידה, כשהלומדים מתבקשים להיות שותפים פעילים.

מנוער בסיכון לנוער בסיכוי

ד"ר גליה אנקורי

6133316 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'

קורס זה עוסק באתגרי גיל ההתבגרות מבחינה רגשית, חברתית, שכלית ורוחנית. באמצעות קריאת ספרות, צפייה בקטעי סרטים וניתוח חוויות אישיות מתקופת גיל ההתבגרות. הקורס ילמד להבין בני נוער החווים מצוקות התפתחותיות, נפשיות ומשפחתיות שונות.

מעבר למילים- שילוב האמנויות בעבודה קבוצתית

ד"ר רונן ברגר

6023826 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס ילמד תיאוריות ומודלים יישומיים מתחום שילוב האמנויות ויצג את הדרך בה הם יכולים להשתלב ולקדם עבודה קבוצתית. תוך כדי התייחסות לערכים המרפאים של המשחק והיצירה ולצורך המולד של אנשים לשחק וליצור ביחד ובעזרת התייחסות למשמעות ההתפתחותית של המשחק והיצירה החברתיים הוא ידגים, מהלכה למעשה את התרומה הייחודית של המשחק והיצירה לקידום תהליכים קבוצתיים בכלל, לבניית גיבוש קבוצה ויצירתה כמרחב בטוח בפרט. הקורס ישלב התייחסות לתיאוריות ומודלים מתחום העבודה הקבוצתית הקלאסית ומתחומי שילוב האמנויות, הטיפול במשחק ויצירה והטבע תרפיה בפרט. הוא יתבסס על גישת ה Art as therapy, על תפיסת שילוב האמנויות (אינטרמודל) ועל מודל החוסן. הקורס ישלב הרצאות, דיונים, סרטים והתנסויות מעשיות. הוא ישלב התנסויות בכל המדיומים של האמנויות: סיפור, תנועה, דרמה, אמנות חזותית ומוסיקה ויכלול גם עבודה מחוץ לכיתה ובטבע. הקורס יתמקד בכוח של העבודה הקבוצתית הלא מילולית ובמה שמתרחש מעבר למילים.

מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי

גב' רוני היינבך

6023354 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס זה יציג בפני הסטודנטים של המוקד החברתי את שלל המסגרות בהם יוכלו להשתלב בשנה לאחר מכן בלימודי השדה. באמצעות הצגת הארגונים השונים יקבלו הסטודנטים גם מושג ראשוני לגבי המרחב החינוכי המקצועי שבו מתרחש החינוך החברתי. במהלך הקורס יכירו הסטודנטים את תחומי הפעילות החינוכית שמציעות המסגרות השונות, ילמדו את התיאוריה שבתשתיתן ויפגשו אנשי מקצוע העובדים בהן. בין הארגונים החינוכיים אליהם יחשפו הסטודנטים יהיו כאלה העוסקים בנושאים כמו רב תרבותיות, חינוך אלטרנטיבי, ילדים ונוער בסיכון, מגדר, חינוך בלתי פורמלי ועוד.

ד"ר גלעד גולדשמידט

משמעות הסיפור במעשה החינוכי

2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

שאלת החשיבות של סיפורים, מיתוסים ואגדות במעשה החינוכי תעמוד במרכז שיעורי הקורס. נבחן שאלה זו מתוך מספר נקודות מבט, זאת בהתייחסות לגישות פסיכולוגיות ורוחניות שונות. במקביל נתבונן בסמלים ובדימויים מרכזיים של סיפורי עם, מיתוסים ואגדות ונסה להבין את השפה המיוחדת בהם הם מדברים ופוגשים את נפש הילד. מוטיב נוסף יהיה שאלת ההתאמה של סיפורים להתפתחות הילד, כולל השאלות כיצד כדאי לספר, מה היא האווירה הסיפורים המתאימה לגיל מסוים וכדומה. במידת האפשר ניגע גם בכתיבה יוצרת של סיפורים בהתאם לקווים שניתנו בקורס.

ד"ר יעל גרינשטיין

ניהול ומנהיגות – תיאוריה ומעשה

6023342-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס היא לתאר התפתחויות תיאורטיות בתחום המנהיגות החינוכית, להציג מושגים מרכזיים בתחום ולנתח את תופעת המנהיגות החינוכית ממגוון זוויות והשקפות, תוך התייחסות למנהיגות בתוך בית-הספר ומחוצה לו בהקשרים חברתיים-תרבותיים שונים. בקורס ייבחנו יחסי הגומלין בין מנהיגים למונהגים והשפעות השונות של מנהיגות חינוכית כגון כוח, מוטיבציה, ניהול רגשות וכריזמה. בנוסף יינתן דגש להיבטים מוסריים של מנהיגות חינוכית ולארגון המנהיגות השונים בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי נוכח תהליכי שינוי ורפורמה.

ד"ר בתאל חזן-לירן

ניצני אוריינות

6023384-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעניק ידע בסיסי ואינטגרטיבי בתחום האוריינות ובתחום התפתחות הקריאה והכתיבה. בקורס נבחר מושגי יסוד תיאורטיים ומעשיים הקשורים לתהליכי הרכישה וההקניה של הקריאה והכתיבה. נכיר את התחומים אשר רמת התפקוד בהם קשורה באוריינות, בבשלות ובמוכנות לרכישת הקריאה והכתיבה בבית הספר, תוך דיון במודלים מרכזיים (תיאורטיים והתפתחותיים).

ד"ר ליאור המאירי

סוגיות במנהיגות ויישומיהן לארגוני חינוך בלתי-פורמאלי

6023393-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

לעומדים בראשם של ארגוני חינוך בלתי פורמאלי, יש תפקיד מכריע בעיצוב דמותה של החברה הישראלית ואיכות חייה; תפקידם הוא ייחודי ורקום בתחום הקונפליקטואלי לעיתים שבין שרות והנהגה.

קורס זה הוא אשנב להבנת תפקידם של ראשי ארגונים אלה כמנהיגים תוך ניתוח תיאוריות מרכזיות במנהיגות מבעד לעדשה הייחודית לעולם הארגוני הייחודי הזה.

6023395 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרתו של הקורס הנוכחי הינה להקנות לסטודנטים מושגים מרכזיים ועקרונות יסוד בתחום עיצוב התנהגות וניתוח התנהגות יישומי. לשם כך, הקורס יתמקד ויעסוק בעקרונות חיזוק שונים הבאים לידי ביטוי ביחסים שבין אנשי חינוך ולומדיהם ובדפוסי אינטראקציה אשר להם פוטנציאל לשמר התנהגויות בלתי מסתגלות. במהלך הקורס יוצגו אסטרטגיות לניהול התנהגויות בכיתה וידונו שאלות יסוד באשר ליישומן של אסטרטגיות אלה כאמצעי להעצמת אקלים כיתה חיובי, קידום תהליכי הוראה והגברת המוטיבציה של הלומדים. כמו כן, יתוארו שיטות איסוף נתונים ומערכי מחקר הנהוגים בתחום זה.

ד"ר אסנת ארבל

סוגיות רב-תרבותיות בחינוך

6023349 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

האתגרים המוצבים בפני אנשי החינוך הינם רבים ומגוונים. החברה הישראלית מורכבת מקבוצות שונות בעלות רקע תרבותי שונה בשל תהליכי הגירה מואצים בתקופה קצרה של חיי המדינה. חינוך רב-תרבותי ורגישות תרבותית במערכת החינוך נדרשים ונעשים קריטיים יותר ויותר שכן הם תורמים להעצמת מדדי הסתגלות, בריאות נפשית, הישגים לימודיים והתפתחות מיטבית של התלמידים. בקורס זה יחשפו התלמידים לנושאים הקשורים ברב-תרבותיות ופלורליזם והשפעתם על עבודתם כאנשי חינוך. ידונו נושאים כגון דיכוי ופריבילגיות (זכות יתר), כת, גזענות, אפליה, סקסיזם, "Ageism", וכו'. מטרת הקורס הינה לפתח רגישות תרבותית ופלורליסטית על רקע הבדלי תרבות, דת, עדה, גזע, מגדר, גיל, מעמד, צרכים מיוחדים, התפתחות פסיכולוגית, בריאות נפשית ועוד.

סטטיסטיקה א'

6013313 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש' ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר עדו ליברמן

מר צביקה אופיר

6022344 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

הקורס יעסוק ברובו בסטטיסטיקה תיאורית של נתונים (לוחות, תרשימים, מדדי מרכז ופיזור, מדדים למיקום יחסי ומדדי קשר). נדון ביתרונותיהן וחסרונותיהן של כל אחת מהשיטות ובהצגת תוצאות לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

סטטיסטיקה ב'

6013314 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש' ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר עדו ליברמן

מר צביקה אופיר

6022345 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

הקורס יוקדש ברובו לשיטות סטטיסטיות לניתוח הנתונים במדעי החברה. נדון במבחנים לבדיקת קשרים בין משתנים, לבחינת הבדלים בין קבוצות וכן מבחנים לניבוי משתנים על פי משתנים אחרים.

נלמד להתאים את המבחנים הסטטיסטיים לסוגי שאלות מחקר, השערות ונתונים וכן לדווח על תוצאות ניתוחים אלה לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

ד"ר גיל מאור

סינגור עצמי והעצמה לקויי קשב ולמידה

6029139 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הדימוי העצמי הנמוך והתנסויות המתסכלות שמאפיינות ילדים בעלי קשיים לימודיים או התנהגותיים, ובכלל זה לקויי למידה וקשב, מחייבת התייחסות מעט שונה. שיטת סינגור עצמי היא שיטת פעולה להגברת המוטיבציה בקרב אנשים בעלי קשיים ולקויות להשתלב בחברה. באמצעות סינגור עצמי, הפרט מציג בדיבור ובמעשים שינויים בחייו שיאפשרו לו לחוש בטחון בהשתלבות החברתית והלימודית. הקורס כולל ידע מגובה מחקר בנושא תוכניות סינגור עצמי, יסודות הסינגור העצמי וכלים להעצמה. כמו גם, התנסות בבניית כלים לסינגור עצמי לתלמידים לקויי למידה וללקויי קשב.

ד"ר גלעד גולדשמיט

סיפורים ומיתוסים כמסע התפתחותי במעשה החינוכי

6031706 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נכיר מספר מיתוסים ואגדות עם ונעמיק לשפה הפנימית השזורה בהם, זאת לאור פירושים שונים ומכמה נקודות מבט. נלמד לראות את הסיפור כמסע פנימי ביוגרפי והתפתחותי של כל אחת ואחד מאתנו. נכיר מוטיבים וסמלים מרכזיים בסיפורי עם ומיתוסים ונבחן אותם בחיינו אנו. בנוסף נבחן את שפת הסיפורים בהקשרים חינוכיים שונים. במידת האפשר ילווה הקורס באימון בסיפור סיפורים בצורה חופשית.

ד"ר יונתן קסלר

סמינר - אינטליגנציה רגשית בחינוך

6033864 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינר יעסוק במחקר בנושאים הקשורים ללמידה רגשית חברתית (SEL). SEL הוא פיתוח חינוכי על בסיס עקרונות של אינטליגנציה רגשית. גישה זו נועדה לפתח מיומנויות רגשיות וחברתיות אצל ילדים. תכניות המתבססות על הגישה כוללות התמודדות עם אלימות והתנהגויות אנטי-חברתיות אחרות דרך קידום סגנון פדגוגי חיובי. המאפיין המרכזי של תכניות אלה הוא פיתוח הילד

כאדם שלם, כשהצד הרגשי והקוגניטיבי חשובים באותה מידה. סטודנטים המשתתפים בסמינריון
ויכולו לבחור נושאים בהם יש להם עניין, ויפתחו אותם למחקר.

סמינר - אלימות בקרב וכלפי תלמידים עם לקויות התפתחותיות - אספקטים

ד"ר נירית קרני וייזר

רגשיים והתנהגותיים

6023373 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

במהלך הסמינר ננסה להבין את העולם הרגשי של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נלמד על אלימות
כלפי מתבגרים עם צרכים מיוחדים בבית הספר והדרך שבה זה משפיע על עולמם הרגשי, מהיבט של
הבנה מעמיקה לגבי החוויות שחווה מתבגר עם צרכים מיוחדים בחיי היום יום בסביבת בית הספר.
ננסה להבין את הבסיס הקוגניטיבי לקשיים בהתפתחות הרגשית בעקבות לקויים קוגניטיביים.
כיצד הפרעות נפשיות משפיעות וקשורות להפרעות התנהגות. נלמד על התמודדות רגשית של המתבגר
עם הצרכים המיוחדים. נכיר דרכי התקשרות חלופיות להתנהגויות לא הולמות. נדון בהתמודדות
רגשית של תלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים בחינוך הרגיל, ובתופעות נלוות כגון בדידות
בקרב ילדים עם צרכים מיוחדים.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

סמינר - אמיל לרוסו

6022349 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

אמיל, או על החינוך, ספרו של ז'אן-ז'אק רוסו (1712-1778), נחשב ליצירת מופת לא רק בתחום
מחשבת החינוך אלא גם בפילוסופיה חברתית ומדינית. מאז יציאתו לאור ב 1762 ועד היום הספר
שנוי במחלוקת: ישנם הרואים ברוסו מופת של מחנך נדיב המשחרר את האדם מכבלי הדעות
הקדומות של חברה מושחתת, ישנם גם מבקרים הסבורים ששיטתו החינוכית מכוננת למעשה
דיקטטורה אכזרית המבוססת על הונאה והשפלה.
במהלך השיעורים ייבחנו ויידונו היבטים שונים של היצירה בצורה ביקורתית ויושם דגש על
המשמעויות המעשיות שלה לחינוך כיום.
לאור העיון בהגותו של רוסו הסטודנטים יבחרו לעצמם סוגיות חינוכיות או הוגים חינוכיים שברצונם
לחקור ויכתבו עליהם עבודת מחקר תוך יישום כלים שייקנו במהלך הסמינר. כתיבת העבודה תלווה
על ידי המרצה.

סמינר - גישות לפיתוח מיומנויות חשיבה כאמצעי לקידום הילדים ד"ר נילי גלים

6033851 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

בקורס זה יידונו מחקרים עדכניים המתארים גישות ייחודיות לפיתוח מיומנויות חשיבה בתחומי הדעת השונים ובאופנים מגוונים. כן נעסוק בסוגיות של שילוב ובמאמצים לייצר פתרונות מתאימים לצורך שילוב ילדים וכאמצעי לקידום. הסטודנטים ייחשפו לגישות שונות לביצוע מחקרים בתחום זה, ויתנסו במחקר עצמאי וכתיבת עבודה מסכמת בנושאים אלה לפי בחירתם. תינתן העדפה למחקר איכותני.

סמינר: הוגים, הגות וזרמים חינוכיים ואידיאולוגיים בעולם הערבי בעת החדשה

פרופ' מוסטפא עבאסי

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

6023371, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

מטרות הקורס: הקורס ידון בפרשיות נבחרות בתולדות החברה והחינוך במדינות המזרח התיכון החשובות למן מלחמת העולם הראשונה ועד העשור האחרון. הדיון יתמקד בהוגים החשובים, בהגותם ובזרמים החינוכיים והאידיאולוגיים במדינות האזור. ובנוסף לתחום החינוכי אידיאולוגי יעסוק הקורס בהרחבה ב קשר בין התחומים החברתיים ופוליטיים, לבין מבנה המשטרים האידיאולוגיות ובהשפעתם על המצב במזרח התיכון בעבר ובהווה. המטרה העיקרית היא להכיר מקרוב את מבנה החברה, המשטרים, מערכות החינוך והזרמים האידיאולוגיים השונים במדינות ערב הגדולות, ולהקנות לסטודנטים ידע מקיף על התמורות שעברו על המזה"ת במאה השנים האחרונות.

סמינר - היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים ד"ר אלון גולדברג

6033326 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הקורס מפגיש את הסטודנטים עם סוגיות ביחסים בין אישיים מתקופת הילדות ועד תקופת הבגרות, כדוגמת: בדידות, אינטימיות וזוגיות. במסגרת הקורס נדון במקורות היכולות הבין אישיות וכן בדרכי ההתמודדות המשפחתיות והחינוכיות עם קשיים ביחסים בין אישיים אשר מתעוררים במהלך החיים. בסוף הקורס תוגש עבודה סמינריונית מחקרית בנושא הקורס.

6011151, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

האקדמיה לא נולדה כמשחק אינטלקטואלי-תיאורטי בלבד אלא כאורח חיים פעיל, המחנך ומשפר את האדם וסביבתו הטבעית והחברתית.

הקורס עוסק ביחסי שותפות וקונפליקט ביחסי פרט וקבוצה, על מנת להבהיר את הקשר בין הכרה בזרות לבין התנגדות לאי-צדק epistemic injustice.

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של מעורבות האקדמיה בקהילה, תוך כדי הקניית מיומנות בניית רפלקטיבי-ביקורתי של העשייה האקדמית והחברתית ותוך כדי התנדבות פעילה בקורסי "אקדמיה בכיכר" בתחום החינוך החברתי והסביבתי.

ד"ר תמר הגר

סמינר - הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות

6033930 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סיפורים הם הדרך בה בני אדם נותנים לעולמם והתנסויותיהם מובן. סמינריון זה מטרתו לבחון יחד עם הסטודנטים את האופן בו סיפורים הופכים לכלי מחקרי אפקטיבי שמאפשר לנו להכיר על העולם החינוכי והחברתי. יחד נתבונן ונתח מחקרים המשתמשים בנרטיבים - סיפורי חיים, יומנים, מכתבים ועוד - כדי להבין את העולם החינוכי, חברתי ומחקרי, שבהם הסיפור הוא הדרך שבה מתועד המחקר. הז'אנר האוטואתנוגרפי – המעמיד במרכז את הסיפור החברתי תרבותי של האני, יבחן לעומק. במהלך הקורס ילמדו הכללים והכללים של מחקר נרטיבי ויתרונותיו (וחסרונותיו) ביחס למחקר מסורתי פוזיטיביסטי. הסטודנטים יבצעו מחקר נרטיבי על נושא חברתי חינוכי שיתועד בעבודת הסמינר.

ד"ר עמאשה מרסל

סמינר - הערכה בבית-הספר: תיאוריה ומעשה

6023345 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון עוסק במרכיבים השונים של ההערכה בבית הספר: הערכת לומדים, הערכת מורים, הערכת תכניות לימודים ופרויקטים בית-ספריים. הסמינריון יגיש את הלומדים עם עקרונות ההערכה ותפקידיה בבית הספר, והבנת חשיבותה בעבודתם של מנהלי בית ספר, מורים, תלמידים, הורים ובעלי תפקידים אחרים, ומקנה כלים לשימוש ככלי ניהולי לשיפור בית הספר.

ד"ר ענת רביב

סמינר - הערכה מקדמת למידה

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון מבוסס על פי התיאוריות של פרופ' קרול דואק בנושא משוב מקדם למידה ככלי להתפתחות אישית.

מחקריה של דואק הוכיחו ש "חריצות" ו"עצלנות", יכולת מתמדת להשתפר ולהגיע להישגים – ביחס לעצמך ואף באופן אבסולוטי – או מחסור ביכולת כזו – קשורים לאמונות שגיבשת החל מגיל צעיר בעידוד ובהשפעת מבוגרים משמעותיים סביבך ביחס ליכולת ואי יכולת, ביחס להצלחה ולכישלון, וביחס לדימוי העצמי שלך בעקבות כך.

מטרותיו המרכזיות של הסמינריון לפתח יישום משמעותי של השיטה במערכת חינוך נבחרת תוך הדרכת הצוות והתלמידים.

ד"ר עדו ליברמן

סמינר-הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים

6023372 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

הקורס עוסק בעקרונות החשיבה העיונית-תיאורטית בתחום הערכת פרויקטים ובלמוד עקרונות הביצוע של פרויקט הערכה מלא - החל משלב הגדרת שאלת ההערכה עבור דרך תכנון תוכנית הביצוע, ואיסוף הנתונים וכלה בשלבי ניתוח הנתונים והפקת המשמעויות מהם. במסגרת הקורס נעסוק בהבחנה בין סוגי הערכות שונים, נגדיר מושגים תיאורטיים ויישומיים הקשורים בתהליך הערכה, נלמד על ההיבטים החברתיים הקשורים בביצוע תהליכי הערכה ונעסוק בתהליכי העבודה המרכיבים תהליך הערכה איכותי. קורס זה מיועד לכל בעל תפקיד בארגון אשר מבצע פרויקטים מסוגים ובהיקפים שונים אשר מעוניין להרחיב את השכלתו ואת יכולתו לבחון את הצלחתם של פרויקטים אלה.

ד"ר ענת בן-גל

סמינר – התבוננות רב מערכתית בלקויות למידה וקשב

601139 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: היבטים תיאורטיים באבחון תפקודי למידה ו/או מבוא ללקויות למידה, מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

במהלך הסמינריון נדון בהשלכות אפשריות של לקויות למידה וקשב על כלל מעגלי החיים. נדון ונבדוק אלו תחומי חיים עשויים להיות מושפעים, לטובה ולשלילה, כשמתמודדים עם לקויות למידה והפרעות קשב. הסמינריון יכלול התנסות בכל שלבי המחקר, משלב בחירת הנושא, ניסוח שאלת מחקר, מציאת כלי מחקר המתאימים לבדיקת השאלה, איסוף נתונים, ניתוחם והסקת מסקנות.

לאורך השנה יתנסה כל סטודנט בכל שלבי המחקר, החל מניסוח שאלת החקר ועד כתיבת דו"ח אקדמי סופי (עבודת הסמינריון).

ד"ר אמיר גולדשטיין

סמינר: זיכרון קולקטיבי וחינוך

6029168 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

הסמינר - זיכרון קולקטיבי וחינוך: נרטיבים של מנהיגים, סיפורים של קהילות - יבחן סוגיות של זהות, תודעה וזיכרון החברה הישראלית.

בחלקו הראשון יוצג הקשר בין זיכרון קולקטיבי לחינוך. נעסוק בתהליך בו חברה מבנה לעצמה זיכרון משותף, בוחרת את הסיפורים שייכללו בו ומדירה סיפורים אחרים. נבחן את הדרך בה תפסו ועיצבו דוד בן גוריון מזה ומנחם בגין מזה את הזיכרון הקולקטיבי הישראלי ואת הדרכים לעיצובו.

בהמשך, נבחן את הדרך בה קהילות שונות בעמק החולה מספרות לעצמן את סיפוריהן.

עבודות המחקר של הסטודנטים יתמקדו באחד מהיבטים בהם עוסק הסמינר או בזיקה בין היבטים שונים. אחת האפשרויות (אך לא היחידה) שתוצג בפני הסטודנטים היא לקחת חלק פעיל בבנייה מחדש של סיפורים מושקעים באמצעות פעולה מעשית שתלווה לעבודת המחקר שלהם.

סמינר- לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי

ד"ר גיל גלזר יערה

6011155 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית ;

ציון עובר: 60

מטרת הקורס לפתוח בפני הסטודנטיות/ים מגוון אפשרויות לעריכתו של מחקר מבוסס צילום ו/או תצלומים בהקשר חינוכי. בין הגישות בהן יתמקד הקורס: ראיון במתודת Photo elicitation, ניתוח סמיוטי וניתוח קונטקסטואלי של דימויים מצולמים. כמו כן יושם דגש על התאמת שיטות מחקר איכותניות (כמו ניתוח תוכן, חקר מקרה, תיאוריה מעוגנת בשדה) לצרכי מחקר מבוסס צילום סטילס.

במהלך הסמסטר הראשון יתוודעו הסטודנטים לתיאוריה בסיסית של צילום ולתיאוריה של צילום ככלי מחקר במדעי החברה, ויתרגלו גישות שונות לניתוח של חומרים מצולמים. במהלך הסמסטר יגבשו הסטודנטיות/ים נושא ושאלות מחקר, יבחרו מתודה המבוססת על צילום ו/או ניתוח של תצלומים (סטילס), וינסחו הצעת מחקר. במהלך הסמסטר השני יוצג תהליך העבודה של הסטודנטיות/ים על ידיהם בצורה של משוב עמיתים, ואף יתקיימו מפגשים עם המרצה לליווי ומשוב בתהליך גיבוש וכתבת העבודה.

פרופ' שמואל שמאי

סמינר- מגדר חברה וחינוך

6087452 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הכרת השווה והשונה בין המינים בתחומים הקוגניטיבי, פסיכולוגי וחברתי, והכרת תיאוריות בתחום סוציולוגיה ופמיניזם, פסיכולוגיה, מגדר ומשפחה. בחינת מעמד האישה והגבר בחברה בכלל ובחברה הישראלית בפרט. בחינת מעמד הבת והבן בחינוך. הכרת תכניות התערבות בית ספריות וחברתיות לשיווין בין המינים.

ד"ר מרינה גורושיט

סמינר- סוגיות חברתיות בחינוך

6011154, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

מטרת הסמינריון היא הכרה ויישום עקרונות המחקר החינוכי כמותי או משולב באופן מעשי תוך ביצוע מחקר בפועל. הקורס יתקיים בשיתוף פעולה עם היחידה ללימודי שדה, ועבודות המחקר של הסטודנטים יאורגנו סביב נושאים הקשורים בעבודתם המעשית, כאשר מקום העבודה המעשית ישמש כשדה לעריכת מחקר. לסטודנטים שלא ירצו לחקור נושא הקשור לעבודה המעשית שלהם, תינתן אפשרות לבחור נושא חלופי / יוצע נושא חלופי על ידי מנחת הסמינריון.

סמינר- היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות החינוך המיוחד ד"ר עומר

הורוביץ

6023368 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון יעסוק ביחסים העדינים שבין חוויית חרדה (תכונתית ומצבית) לבין איכות החיים של אוכלוסיות החינוך המיוחד בטווח החיים. המחקר בקורס יתבסס על שאלונים ובחינת הקשרים בין משתנים שונים הנדונים במסגרת הסמינר. במהלך הקורס יוצג הרקע התיאורטי והמעשי הנדרש לביצוע מחקר; החל מאיסוף הרקע והמידע הנדרש לביסוס המחקר וכלה במטלות הכתיבה הנאותות. כמו כן, יוצגו הכלים השונים בהם נעשה שימוש בקורס, דרך ניתוחם והצגתם באופן אקדמי.

ד"ר שרון שניר

סמינר - מחקר על התערבויות מבוססות אומנות

6133315 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון עוסק במחקר על השפעה, תוצאות והשלכות של התערבויות חינוכיות בעזרת אומנות. הסמסטר הראשון יוקדש להיכרות קצרה עם צורות התערבות בסיסיות, כגון הצעת חומרים ליצירה חופשית ותרגילי יצירה מובנים, ובצורות מחקר בסיסיות, איכותניות וכמותניות, המתאימות לחקר התערבויות כאלה. הסטודנטים יוזמנו לבחור סוגיה ושאלה מחקרית, ולגבש הצעת מחקר. בסמסטר השני, יציגו הסטודנטים את עבודותיהם בכיתה, כחלק מהנחיית עמיתים. כן יתקיימו מפגשים קבוצתיים ספורים לצורך מתן הנחיות לכתיבת העבודה.

סמינר-איך זה מרגיש להיות האחרֹזר במסגרת החינוכית ד"ר יוחאי עתריה

6023374 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

מתוך צמד המילים "חינוך מיוחד" נגזר הרעיון שיש לחנך את האדם הייחודי, השונה. האחר. האחר הוא אדם שעומד מחוץ לשער החוק הקפקאי ומבקש להבקיע פנימה, אדם שמחפש בית. המטרה של סמינר זה היא להבין את ייחודו של המיוחד – מבלי לנסות לבטל או אפילו להסביר. פשוט לתאר את העולם מנקודת מבטו, משמע, להבין את נקודת מבטו של השונה בתוך עולם שבו מנסים "לחנך" אותו. הסמינריון יעסוק אפוא בניחוח עומק של החוויה הסובייקטיבית של התלמיד/סטודנט השונה בתוך המסגרת החינוכית. בסמינריון המדובר ננסה להבין לעומק חוויה זו ע"י מחקר איכותני מתמשך ומעמיק עם נבדק אחד. המתודה תהיה ראיונות עומק: מראיונות פתוחים לחלוטין ועד ראיונות חצי מובנים.

סמינר-מקומה הנה(ע)דר של התנועה בהוראה ובלמידה ד"ר עפרה ולטר

6011111 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

מטרתו העיקרית של סמינריון זה היא לספק לסטודנטים סביבה מתאימה לקיום מחקר בנושא המעניין אותם, בתחום הידע המוצע; הוראה ולמידה באמצעות התנועה (אינטליגנציה תנועתית) בלימוד מושגי יסוד, טיפוח יכולות מוטוריות ככלי לפיתוח וקידום מודעות רגשית - EI. הסמסטר הראשון יוקדש להיכרות עם התיאוריות העוסקות בשילוב גישות הוראה המטפחות את האינטליגנציה התנועתית ותרומתם בקידום יכולות קוגניטיביות ורגשיות. הסטודנטים יכירו כלים תקפים לבדיקת יכולות הבנת מושגי יסוד קוגניטיביים בגי"ר, בדיקת יכולות אמפטיה בקרב ילדים ומחנכים. כלים אילו יאפשרו לבחון את כוחה של התנועה בקידום כשרים אילו. הסטודנטים יוזמנו

אישיות יותאם מאמר הנוגע לפרדיגמה המחקרית לכל משתתף, אותו יסכם ויצג בשיעור. לקראת סוף הסמסטר יגבש כל סטודנט רעיון מרכזי אחד בר ביצוע וניתן לחקירה ונגבש את הדרך לחקור את השאלה. בסמסטר ב' יתקיימו פגישות אישיות לשם הנחיה לקראת הגשת התוצאות והדיון, ועבודת הסמינריון כולה בתום הסמסטר.

ספרות בחינוך - מסע אישי וקבוצתי, עדות והעצמה **ד"ר דורית דרור הזר** **6023377 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'**

הקורס מושתת על מודל מעגלי, שבו נכיר סיפורים ושירים שנוגעים בחיי האדם מלידה ועד מוות – מהסיפור הגדול והרחב של בריאת העולם ועד רמת סיפור הלידה הפרטי והמשכו עד המוות הגדול כאפשרות של ראיית מחזור החיים השלם כמו גם ראיית הפרט שבתוכו. מטרת הקורס היא לספק לסטודנטים/יות כלים להכרות ולהבנה עם תפקיד "מספר הסיפורים" ואת מיומנות ההקשבה לסיפורים ולשירים ואופן ההתייחסות אליהם וביצירת סיפורים מקוריים למצבים מיוחדים. ייבחנו אופנים לבחירת הסיפורים והשירים, מציאת התמות של היצירות, שתואמות את צרכי הזולת ואופנים ליצירת פעילות בהתאם למצב הנדרש ולמקומו היחסי בחיים. יושם דגש על מקומו של העד בתהליך כאמצעי לבניית העצמה אישית תוך כדי המסע הקבוצתי וראיית הרצף השלם. בקורס ילמדו מודלים ואבני יסוד מתחומי הביבליותרפיה כמו למשל מודל הסיפור בשלבים על פי אלידה גירסי, ייעשה שימוש בטקסטים מגוונים הלקוחים מתוך הספרות והשירה העברית והעולמית כמו: לאה גולדברג, שייקספיר, יונה וולך, רוברט פרוסט, חנוך לוין וכלה בדויד גרוסמן, רוני סומק ואהוד בנאי וטקסטים פרטיים של הסטודנטים בהתאם לבחירותיהם. הקורס ייבנה בתוכו התנסויות שידגימו העברת חוויה של מפגשים עם הזולת כשהסיפורים והשירים מהווים את המרחב הפנטסטי שאליו ממענים את השיח. הקורס יושתת על עקרונות מרכזיים שהם: פיתוח סקרנות, עידוד הגילוי, היכרות עם שפת הדמיון והיצירתיות, מקומו של העד, מקומו של מספר הסיפור ומוטיב ההרחקה. יילמדו בו תיאוריות מתחום הביבליותרפיה והחינוך.

עבודה באמנות עם מתבגרים **גב' הגר זורנאי** **6011158 - 2 שש"ס, 2 נ"ז,**

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

להתבגר פירושו להתגבר!!

תקופת ההתבגרות היא תקופה עשירה בצבעים, לעיתים רכים ועדינים ולעיתים כהים וצעקניים ביותר. צבעוניות זו שאינה תמיד הרמונית גורמת פעמים רבות למתבגר חוויות של בלבול, חששות מהלא נודע ומצבים נפשיים משתנים לצד הרבה סקרנות, אנרגיות והרפתקנות.

הקורס יעסוק בתקופת גיל ההתבגרות על כל מורכבותו ובתרומה הייחודית של עבודה ביצירה ובהבעה להתמודדות מטיבה עם האתגרים הניצבים בפני המתבגר.

בקורס נתנסה בתהליכי יצירה בחומרים מגוונים המותאמים לתכנים ולתמות המרכזיות שמעסיקות את המתבגר, נצפה בהדגמות של תהליכי אומנות שנעשו עם מתבגרים במסגרות שונות, נקרא ונדון בחומרים תאורטיים שעוסקים בתקופת חיים זו.

גב' הגר דורנאי

עבודה קבוצתית בעזרת אומנות

6011148 – 2 שש"ס, 2 נ"ז,

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

הקורס "עבודה קבוצתית בעזרת אומנות" יעסוק באיכויות הייחודיות של העבודה הקבוצתית באמצעות אמנות ותרומתה לעידוד ופיתוח של למידה חברתית, דפוסי תקשורת בין אישיים ולכידות קבוצתית.

כמו כן נבדוק את השפעתה של העבודה הקבוצתית באמנות על הפרט בתחומים מגוונים כגון: העמקת המודעות עצמית, הגברת יכולת הביטוי הרגשי והעצמה של היחיד על רקע הקבוצה. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בעבודה קבוצתית באמנות ושימוש בטכניקות וחומרים מגוונים תוך התבוננות בתהליכי יצירה אישיים וקבוצתיים ובחינת השתקפותם בתהליכי היצירה ובתוצריה. במהלך הסדנה נדון ונתייחס לחומרים תיאורטיים העוסקים בהתפתחות תהליכים קבוצתיים וביטויים באמנות, בהיבטים הייחודיים של שימוש ביצירה בעבודה קבוצתית ובעבודה קבוצתית עם אוכלוסיות מגוונות.

ד"ר נורית פז

עבודת צוותים רב- מקצועיים במסגרות החינוך המיוחד

6023380 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

עבודת צוותים רב מקצועיים היא הכלי המרכזי שבאמצעותו מקדמות מסגרות חינוכיות את מטרותיהם. הקורס יתמקד בעקרונות העבודה של צוות רב מקצועי במסגרות חינוך מיוחד ובבניית שיתופי פעולה בין אנשי הצוות.

במסגרת הקורס נעמיק בהבנת החשיבות של שיתוף פעולה בין הצוות החינוכי לבין הורים לילדים עם צרכים מיוחדים. נושאי הקורס יכללו:

תאוריות המסבירות עבודה של צוותים בין מקצועיים, עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות משלבות ומסגרות של החינוך המיוחד, גורמים המשפיעים על עבודה רב-מקצועית ושיתופי פעולה ותקשורת בין אנשי הצוות וההורים.

ד"ר טל ישראלי

עיצוב דמות מחנכת

6029118 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מטרת הקורס היא קיום דיון ביקורתי בשאלת מאפייניה ודרכי עיצובה של דמות חינוכית, תוך התייחסות לשאלות היסוד של החינוך. זאת בהקשר של מאפייני החברה בת זמננו, כגון: פוסט מודרניות, קפיטליזם צרכני, גלובליזציה, רוויה תקשורתית ועוד. הדיון יסב סביב דילמות חינוכיות הנוגעות להצדקת החינוך, מטרותיו, אמצעיו וקשייו, במטרה לבחון מהן הדמויות החינוכיות המצויות, מהן הרצויות ומה מעצב אותן. הקורס ידון גם במקומה של מערכת החינוך בהקשר של

תהליכי וסוכני החברות השונים ובדמותו של המחנך כסוכן חברות. במהלך הקורס יערכו פגישות עם אנשי חינוך פעילים וידונו עמם סוגיות חינוכיות שונות.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

ענישה, מוסר וחינוך

6023332 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

נדמה שכל הורה או מורה מעניש את ילדו או תלמידו במצבים מסוימים בדרך זו או אחרת וכי ענישה היא חלק בלתי-נפרד והכרחי מכל תהליך חינוכי. אך ענישה בכלל וענישת ילדים בפרט מעוררת שאלות רבות ונוקבות כגון מהו עונש? האם יש הצדקה מוסרית לענישה ואם כן מהי? האם יש עונשים לא-מוסריים ואם כן מהם? האם מוסרי להחליף ענישה בטיפול או בפיצוי? האם ניתן לחנך בלי להעניש כלל? האם אמור להיות הבדל בין ענישה של מבוגר ובין ענישה של ילד ואם כן מהו? הדרך לבחון שאלות אלו ושאלות נוספות תהיה באמצעות הצגה ובחינה ביקורתית של שתי גישות מוסריות מרכזיות לענישה בפילוסופיה המערבית - תועלתנות וגמול.

ד"ר ענת בן-גל

עקרונות בהקניית אסטרטגיות למידה

6122308 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא ללקויות למידה חלק א'

המונחים "לקויות למידה" ו"הפרעת קשב" מייצגים לומדים עם שונות בתחומי החוץ ובתחומי הקושי המאפיינים אותם. יחד עם זאת, ניתן לאפיין את הצרכים ולהכליל אותם לכדי אסטרטגיות למידה התואמות צרכים מגוונים אלה. בקורס נעסוק בהכרת החומר התיאורטי הנמצא בבסיס הקניית אסטרטגיות למידה ללומדים עם לקויות למידה והפרעות קשב, תוך הצגת ממצאי מחקרים עדכניים מהארץ ומהעולם ותוך שימוש בתיאורי מקרה להדגמת התיאוריה.

ד"ר עירית ששון

עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות הוראה ולמידה

2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

אתגרי המאה ה-21 מחייבים את מערכת החינוך (הפורמאלית והבלתי פורמאלית) בעיצוב בוגרים בעלי יכולת חשיבה יזמית ויצירתית ויכולות עבודה בצוות. בעידן בו המידע גדל והולך, משתנה במהירות וישנו שימוש רחב בטכנולוגיות ממוחשבות מתקדמות, יש חשיבות רבה לעיצוב סביבות למידה והוראה חדשניות ועדכניות. עיצוב סביבות הלמידה מבוסס על עקרונות פדגוגיים. נדרש מעבר מלמידה המתמקדת בשינון מידע ללמידה המעודדת הבנה, חשיבה ובפרט חקר. מטרת הקורס להקנות מושגים ועקרונות פדגוגיים הקשורים לעיצוב סביבות למידה והוראה חדשניות. הקורס מעודד חשיבה מסדר גבוה ומשלב חשיפה לכלים מתוקשבים ושיטות הוראה/הדרכה המכוונים למיומנויות הנדרשות בחינוך במאה ה-21.

ד"ר עדנה קלו ליבנה

פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות

6023350 – 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יהיה מורכב מחלק תאורטי וחלק מעשי. המשתתפים יחקרו את התאוריות המובילות של החינוך ההומניסטי ובמסע מרגש ובלתי צפוי יהפכו את התורה למציאות, את המילה לפעולה ואת המחשבה ליצירה. באמצעות תנועה וצליל, טקסטים של תיאטרון וסימולציות ישחררו את הילד הנם בתוכם והלהט שהוא חלק בלתי נפרד מכל עוסק בחינוך. באמצעות תרגילים מסקרנים, המשתתפים ייצרו הרחבת הרפרטואר האישי שלהם ויגלו בתוכם פנים חדשות בתחומים נסתרים שלא הכירו קודם לכן. במפגש יעסקו המשתתפים בטקסטים ובדיאלוגים המפתחים את החשיבה היצירתית, הדחף לעשייה, הנתינה והמעורבות החברתית.

ד"ר נילי גל-ים

פיתוח תהליכי חשיבה - תיאוריה ויישום

6022356 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס בנוי מחלק תיאורטי שיסקור תיאוריות המסבירות את התפתחות החשיבה, נעסוק בניתוח "מה היא חשיבה" וכיצד היא מתפתחת, מה היא תרבות של חשיבה, מה היא חשיבה ביקורתית, יצירתית ומדעית ומה היא מטאקוגניציה, וכן מה הן מיומנויות החשיבה המאפיינות את אלה. בחלקו השני של הקורס נכיר דרכים וגישות לפיתוח החשיבה כגון: העשרה אינסטרומנטלית, ביסוס חשיבה יצירתית וביקורתית, נכיר את כלי החשיבה של דה-בונו, שימוש ב- Mind Maps, באסטרטגיות לעידוד חשיבה ופתרון בעיות ועוד.

ד"ר אלון גולדברג

פסיכולוגיה התפתחותית א' יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית

6029004 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

הקניית מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס יעסוק בנושאים רבים שהם אבני היסוד של הפסיכולוגיה ההתפתחותית: שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית ובתיאוריות של התפתחות, תוך התייחסות לטרומ לידה ולתקופת הינקות.

ד"ר אלון גולדברג

פסיכולוגיה התפתחותית ב' התפתחות מינקות עד התבגרות

6029005 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א'

הקניית ידע תיאורטי בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס מתמקד בתיאוריות התפתחותיות, תוך התייחסות לתקופות החיים השונות, החל מן הגיל הרך ועד גיל ההתבגרות. הקורס דן במאפיינים אישיותיים ובהבדלים בין אישיים מנקודת מבט התפתחותית.

גב' רויטל תמרי

פסיכופתולוגיה א'

6033836 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'

מטרות הקורס: מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, תוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

גב' רויטל תמרי

פסיכופתולוגיה ב'

6033914 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית, ופסיכופתולוגיה א'

הקורס מהווה המשך והרחבה לפסיכופתולוגיה א', ויستمך על בסיס הידע שניתן בתחום ועל הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5). הסמסטר הנוכחי יתמקד במספר קבוצות של הפרעות נפשיות כגון הפרעות פסיכוטיות, הפרעות אישיות והפרעות סומאטיות. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, הסברים אטיולוגיים, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה יעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

ד"ר יערה גיל גלזר

צילום בחברה ובתרבות

6011128 - 4 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

הקורס יחשוף את הסטודנטיות לשימושים מרכזיים בצילום בתרבות המודרנית והעכשווית, ויפגיש אותם עם כלים ביקורתיים לבחינתם ולניתוחם של שימושים אלה, שהם במקרים רבים מניפולטיביים ומוכּנים, ומשרתים אג'נדות ואידיאולוגיות שונות. בקורס ייבחנו אינטראקציות שונות בין צילום, קונטקסט וטקסט בזירות תרבותיות שונות: עולם האמנות, אמצעי התקשורת הכתובים (עיתונים יומיים ומגזינים), עולם הפרסום, האינטרנט, וספרי לימוד היסטוריה. הלמידה המעמיקה של ניתוח דימויים מצולמים בקונטקסט של היווצרותם ושל תפיסתם והתקבלותם על ידי קהל, על רקע סוגיות בחיי החברה והתרבות המערביים, תאפשר התבוננות מעמיקה וביקורתית על תצלומים ותחדד את המודעות לכוחם ולמשמעותם בחיי היומיום. הקורס ילווה בתיאוריות של תרבות

ויזואלית וצילום כאמצעי ביטוי תרבותי, מאת תיאורטיקנים והיסטוריונים ביקורתיים של הצילום ושל התרבות.

ד"ר רגב נתנזון

קהילות בישראל

6023375 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

מהי קהילה? כיצד היא מתהווה ופועלת? מהם ההבדלים בין קהילות ובין חבריהן? אילו יחסים מנהלות קהילות עם העולם החברתי שסובב אותן? באיזה אופן קהילות קשורות לזמן, למרחב ולזהות? במסגרת קורס זה נכיר מגוון של קהילות בישראל: קהילות שקשורות למוצא, למקום מגורים או לתחום עניין משותף; נשווה ביניהן, ננתח את אופני פעילותן בהיבטים הארגוניים, התרבותיים, הטכנולוגיים והפוליטיים ונבחן את הממשקים בין היבטים אלה. הקורס יעניק כלים להיכרות מעמיקה עם דפוסים שונים של קהילות בישראל ועם דינמיקות מגוונות לפעילותן ויסייע בפיתוח רגישות תרבותית בפעילות במסגרתן.

ד"ר ענת רביב

קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות

6023341 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס עוסק בנושא משמעותי וקשה להתמודדות במערכות חינוך ובמערכת המשפחתית- קשיי התנהגות. בקורס נבין את הסיבות לתופעה ודרכי התמודדות המערכות השונות. הקורס מלווה בניתוח מקרים והתנסות בחקר מקרה.

שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות

ד"ר מרסל עמאשה

6023366 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

גב' יסמין ברזילי שחם, מר יונתן יעקובי

6023367 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

הקורס נועד להקנות ידע ומיומנויות לקריאה ביקורתית, ולהתנסות מעשית ראשונית בשיטות מחקר כמותיות ואיכותניות בתחום החינוך. נושאים עיקריים בהם יעסוק הקורס: הכרת הגישה התיאורטית העומדת בבסיס המחקר הכמותי והאיכותני, הגדרת בעיות מחקר; מערכי המחקר, איסוף נתונים באמצעות שאלון, ראיון ותצפית, תוקף ומהימנות במחקר כמותי ואיכותני.

ד"ר נירית קרני וייזר

שילוב בראיה הומניסטית

6023351 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

במהלך הקורס נלמד על שלשת המודלים המרכזיים שהם הבסיס להתייחסות החינוכית והטיפולית: המודל של הרווחה, המודל הרפואי והמודל ההומניסטי. נכיר את הרקע לדגש העכשווי של השילוב. תעשה הצגת הנושא של השילוב כתחום מרכזי בעבודה עם תלמידים עם צרכים מיוחדים והצגת האסכולות המרכזיות של השילוב. נלמד על המעבר משילוב להכללה וההשלכות של מעבר זה על החינוך. איך הגענו לדגש על הכלה. הצגת הכוחות החברתיים, האידיאולוגיים והמקצועיים המשפיעים כיום על המעשה בחינוך המיוחד - רקע היסטורי. נלמד מהו שילוב: הגדרות, תחומים, ממדים. המודלים ההיסטוריים שהשפיעו על השילוב ולאן פנינו מועדות. הפעלת השילוב כרפורמה חברתית. השילוב והשלכותיו על עבודת המורה והמודל האקולוגי בהתייחס לשילוב.

ד"ר יונתן קסלר

שילוב הילד עם הצרכים המיוחדים

6033887-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס מקוון משולב. הקורס יעסוק במגמות עולמיות של שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל, ובביטוי של מגמה זו בישראל. נתמודד עם השאלה מי הילדים הנכללים בקטגוריה של חינוך מיוחד. הקורס יתמקד בסוגיות הנלוות לשילובם של סטודנטים במערכת החינוך הרגילה, לאחר שאובחנו כבעלי צרכים מיוחדים. יוצגו ויוסברו מונחי יסוד (חוק החינוך המיוחד, שילוב, חוק השילוב, השתלבות, הכלה). בהמשך יוקנה מידע הקשור באבחנה בין חריגויות שונות, תגבר מודעות הסטודנטים לשונות בין התלמידים, ולסוגיית שילובם במערכת הרגילה. יודגש ההיבט ההיסטורי והפילוסופי של השילוב. יועלו סוגיות של פיתוח אחריות לקידומו של כל פרט בכתה על בסיס שוויון, מתוך דגש על שמירת זכויות האדם. נדון בקונפליקטים המאפיינים את עבודת אנשי החינוך בסוגיית השילוב, ונכיר כלים לאיתור ומיפוי צרכי שילוב. יודגשו דרכי הערכה של הצלחת השילוב כאמצעי למקסם את יתרונותיו. הקורס יכלול קריאת מאמרים מחקריים והכנה של רפרטים על ידי המשתתפים.

ד"ר אדם וילר גור-אריה

שסעים חברתיים בישראל

6011140 - 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יעמוד על מהותם של השסעים העיקריים בחברה הישראלית במטרה להבין טוב יותר את אופיים וכך לאפשר התמודדות חינוכית היורדת אל שורשי הבעיות הגלומות בהם. לשם כך יציג הקורס שאלות ויבחן פתרונות חינוכיים להיבטים שונים בשסעים, כגון שורשיהם ותוצאותיהם של השסעים, ביטוייהם הגלויים והסמויים, הצגתם הרשמית והלא רשמית. ידונו בעיקר השסעים העדתי, הלאומי, הדתי, האידיאולוגי והחברתי.

ד"ר שי מנשה

שפה, מוח וקוגניציה

6023364-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

קורס זה בעל אוריינטציה מחקרית והוא עוסק בסוגיות עיקריות ובטרמינולוגיות הקשורות בחקר המוח והשפה. במהלך הקורס נתמקד בנושאים כגון טכניקות התנהגותיות ומתקדמות לחקר המוח, פוטנציאלים מעוררים - ERPs, מחקרי לזיות, תפיסה שמיעתית, תהליכים קשביים, קטגוריזציה במוח, לוקאליזציה, מודולאריות, קונקציוניזם, לטרליזציה, פלסטיות, והבדלים המיספרים. הסטודנטים יכירו גישות ותיקות, עדכניות, ומחלוקות ספרותיות אודות התחומים המוזכרים.

שפת הגישור

עו"ד ענבל פלג קוריאט

6013303 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

בית הספר מהווה סביבה רווית מפגשים בין צרכים שונים של תלמידים, הורים וצוותי חינוך, שעלולים לעורר קונפליקטים מסוגים שונים. קונפליקטים אלה, ובעיקר דרכי ההתמודדות עימם, עשויים להוביל לצמיחה ולשימור מערכות היחסים הקיימות או לפגיעה הרסנית ולהשלמת המצב הקונפליקטואלי. מטרתו של קורס זה הינה לחשוף את הסטודנטים לתפיסת העולם הגישורית ולכלים הגישוריים, אשר מסייעים להתמודדות בונה ומצמיחה עם סיטואציה קונפליקטואלית בכלל ובמסגרות חינוכיות בפרט. במהלך הקורס הסטודנטים יכירו באופן מעמיק את כל אחד מהשלבים של הליך הגישור ויתרגלו את המיומנויות הנדרשות מהמגשר. הסטודנטים יישמו את הטכניקות השונות בדרך של תרגילים, סימולציות וניתוח מקרים.

תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות

גב' מיכל זרון

6022311 – 2+2 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

מר רונן מאירוביץ

הקורס יעסוק בחקר התהליכים המתרחשים בקבוצות במסגרות חינוכיות, והשפעתם על המתרחש בתוך מסגרת חינוכית רחבה. במהלך הקורס יילמדו וייבחנו נושאים הקשורים להתפתחות קבוצה, לתפקיד המנחה ולתפקידים של חברי הקבוצה השונים. כן תיבחנה השפעתיה של הקבוצה על היחיד תוך פיתוח מיומנויות הקשבה, הבעה, יצירתיות ואמפתיה. תיבחן גם ההזדמנות שהקבוצה מזמנת לפרטים שבה לגדול, להתפתח ולפתח זהות עצמית.

תהליכים קוגניטיביים ונוירופסיכולוגיים בקרב לקויי למידה

ד"ר מנשה שי

6023337 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

הקורס יקנה ידע בתחום הקוגניציה והנוירופסיכולוגיה של לקויות למידה והפרעת קשב. בתחילת הקורס יינתן רקע בתחום הנוירופסיכולוגיה הקוגניטיבית. נדון בנוירואנטומיה פונקציונלית של המוח, יוצגו מבחנים להערכת תפקודים קוגניטיביים שונים ונדון בשיטות מתקדמות לחקר המוח. בהמשך הקורס יוצגו מודלים תיאורטיים ופרדיגמות מרכזיות בתחומים הקשורים בלקויות למידה, תוך התייחסות ללקויות באופן ספציפי. בין היתר מטרתו של הקורס היא לפתח חשיבה מדעית וביקורתית בתחום הנדון באמצעות קריאת מאמרים מחקריים עדכניים בתחום לקויות הלמידה והפרעת הקשב.

גב' רויטל תמרי
ד"ר אסנת ארבל

תיאוריות אישיות א'

6029006 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

מטרות הקורס: הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

גב' רויטל תמרי

תיאוריות אישיות ב'

6033923 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

דרישות קדם: תיאוריות אישיות א'

מטרות הקורס: חלקו הראשון של הסמסטר יוקדש להכרות עם גישות תיאורטיות נוספות להבנת אישיות והערכה שלהן לאור הגישות שנלמדו בסמסטר הקודם. חלקו השני של הסמסטר יוקדש לדיון בסוגיות תיאורטיות מהותיות בתחום האישיות כגון המשכיות מול שינוי באישיות, תכונות קבועות מול השפעות מצביות, השפעות תרבותיות, כלים להערכת האישיות, פרקטיקה טיפולית ועוד. הלמידה תשלב דיון בתיאורי מקרה שיובאו על ידי הסטודנטים והמרצה, יחד עם ניתוח החומרים בעזרת התיאוריות הנלמדות.

ד"ר סמי בהט

תכנון חברתי וניהול פרויקטים

6023334 – 2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'

תכנון הנו הליך המרה שבאמצעותו רעיונות ובעיות מתורגמים למדיניות ולצעדי מדיניות (תכניות עבודה ופרויקטים). בהיבט זה, תכנון חברתי-קהילתי (Social Planning) ובכלל זה, תכנון מערכות חינוך ולמידה, הוא תהליך דינאמי, מורכב ורב שלבי המחייב תכלול ידע מתחומים שונים, והעושה שימוש במודלים ובכלים יצירתיים מגוונים. התכנון החברתי והתוכניות הנגזרות ממנו, מעמיד במרכז את הצרכים והרצונות של בני האדם ואת הקהילה בה הם חיים, ולחלוקה של המשאבים בניסיון למנוע אי צדק חברתי. מטרת הקורס להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי וכלים התנסותיים

הנדרשים בתהליך התכנון המכוון לצרכים חברתיים-קהילתיים, ובדגש על המסגרות החינוכיות לסוגיהן השונים.

תרבות המחוברות: תקשורת חדשה וישנה בין צריכה ליצירה ד"ר רגב נתנזון **6023376-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'**

אמצעי התקשורת נמצאים כיום בתהליכי שינוי ופיתוח מואצים. כיצד שינויים אלה משפיעים על האופן שבו ניתן להבין את העולם ולהשתתף בעיצובו? מהו מקומן של מסגרות חינוך (פורמלי ובלתי פורמלי) בתהליכים אלה? קורס זה מציע בחינה ביקורתית של אופני ייצור, הפצה, צריכה ופרשנות של תכני התקשורת החדשה והישנה בחיי היומיום בכלל ובמסגרות חינוך בפרט. במהלך הקורס נשווה בין תקשורת חדשה וישנה, מקומית וגלובלית, חזותית וכתובה, מקצועית וחובבנית. נבחן את השפעותיהן ההדדיות תחת המבנה החברתי-פוליטי-כלכלי הרחב וכן את תפקידם של הצרכנים – יצרנים שלהן. דיוני הקורס יתמקדו בדרכים השונות באמצעותן התקשורת מאפשרת לחוות, להבין ולהתבטא, ובאופני ההשתתפות בעיצוב אמצעי התקשורת עצמם. הקורס יאפשר פיתוח מנטל ביקורתי ביחס למקומה של התקשורת בתרבות ולתפקידה באינטראקציות חברתיות והוא מיועד להעניק לתלמידים/ות כלים לגיבוש פרויקט בתחום התקשורת שניתן יהיה ליישמו במסגרות חינוך מגוונות.

תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית ד"ר יערה גיל גלזר **6023355-2 שש"ס, 2 נ"ז, ש'**

הקורס יעסוק במאפייניה של התרבות החזותית העכשווית, ובאוריינות החזותית ככלי חינוכי חיוני ומשמעותי להבנתה. המושג "תרבות חזותית" מתייחס לכל דימוי חזותי שהוא תוצר של תרבות מסוימת – המשקף היבטים שונים שלה ואף משפיע עליה. חקר התרבות החזותית עוסק בדימויים חזותיים, בנסיבות ובאופני הייצור/יצירה שלהם, בזירות התצוגה השונות שלהם, בגלגוליהם השונים בחברה ובתרבות, ובתגובות של קהלים שונים אליהם. אוריינות חזותית היא היכולת להבין, לפענח, לבקר וליצור דימויים ומסרים חזותיים. זוהי אחת המיומנויות החשובות במאה ה-21, שבה הדומיננטיות של דימויים חזותיים בתרבות הינה בולטת יותר מכל תקופה אחרת בהיסטוריה. הקורס יתמקד בדוגמאות חזותיות מסוגי מדיה שונים (צילום על סוגיו השונים, קולאז', כרזות, קומיקס, יצירות אמנות כמו ציור, פיסול, מיצב, מיצג, קולנוע, ועוד) – שתכניהן מייצגים סוגיות מרכזיות בחברה ובתרבות העכשוויות בעולם המערבי ובישראל. הדוגמאות ינותחו וייבחנו באופן ביקורתי בהקשרים שונים, ויתנו לסטודנטיות/ים כלים לניתוח ולבחינה של תרבות חזותית. הקורס לווה בתיאוריה של תרבות חזותית ושל אוריינות חזותית, ובמקורות חזותיים רבים.